

Betaenkning

over

- I. forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat),
- II. forslag til lov om ikrafttræden af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat),
- III. forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat,
- IV. forslag til lov om ikrafttræden af lov om kommunal indkomstskat,
- V. forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten.
(Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden) og
- VI. forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.
(Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

(Afgivet af udvalget den 17. maj 1968).

Udvalget har holdt 12 møder og har herunder haft 4 samråd med finansministeren.

Udvalget har modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra

Advokatrådet,

Akademikernes Samarbejdsudvalg,

De samvirkende danske Husmandsforeninger,

De samvirkende danske Landboforeninger, Erhvervenes Fællesudvalg om Skatte-spørgsmål,

Foreningen af statsautoriserede Revisorer, Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer,

hr. skoleinspektør A. Strange Nielsen, Toksværd skole, og

højesteretsdommer Helga Pedersen.

En del af de skriftlige henvendelser vil med finansministerens bemærkninger blive optrykt i et særligt bilagshæfte.

Der er af udvalget stillet en række spørgsmål til finansministeren. Også spørgsmålene vil tillige med ministerens besvarelser blive optrykt i det særlige bilagshæfte.

Ad I. forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

Finansministeren har stillet de nedenstående ændringsforslag nr. 1-4, 7-12 og 14-15, der er tiltrådt af udvalget. Endvidere er der af udvalget med tiltrædelse af finansministeren stillet det nedenstående ændringsforslag nr. 13, og endelig har et mindretal (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) stillet de nedenstående ændringsforslag nr. 5 og 6. Om indholdet af ændringsforslagene henvises til de vedføjede bemærkninger.

I forbindelse med *ændringsforslag nr. 9* har udvalget indgående drøftet de nye regler om beregning af indkomstskat for gifte kvinder, der er særskilt ansat til skat, eller som i væsentligt omfang har deltaget i driften af mandens eller ægtefællernes fælles erhvervsvirksomhed. Udvalget har hos finansministeren indhentet oplysninger til belysning af reglerens indhold og virkning i forhold til de øvrige i kildeskatteloven inde-

holdte udskrivningsregler, og der er som bilag til betænkningen optrykt et af skatte-departementet udarbejdet notat herom.

Udvalget har bl. a. drøftet, hvilket nærmere omfang den medhjælpende hustrus arbejdsindsats skal have, for at der kan ske beskatning efter reglerne for medhjælpende hustruer. Udvalget ønsker at understrege lovbestemmelsens ord „i væsentligt omfang“, og finansministeren har herom henvist til bemærkningerne til ændringsforslaget, hvorefter der normalt skal være tale om medhjælp, der har en fastere karakter og lægger beslag på en betydelig del af hustruens arbejdskraft. Det vil således i almindelighed ikke være tilstrækkeligt, at hustruen har passet mandens forretnings-telefon o. lign. Arbejde med regnskabsføring vil dog efter omstændighederne kunne begrunde beskatning som medhjælpende hustru under forudsætning af, at erhvervsvirksomheden har et sådant omfang, at regnskabsføringen i sig selv eller sammen med andre opgaver virkelig stiller betydelige krav til hustruens arbejdsindsats. Sæsonarbejde af kortere varighed vil ikke være tilstrækkeligt.

På denne baggrund har man drøftet det hensigtsmæssige i, at der i selve lovtæksten foretages en nærmere afgrænsning af de betingelser, der skal opfyldes, for at der kan ske beskatning efter reglerne for medhjælpende hustruer. Finansministeren har givet tilsagn om, at udkast til vejledende cirkulære på dette område vil blive forelagt medlemmerne af det folketingsudvalg, der til den tid beskæftiger sig med skattespørgsmål, med henblik på overvejelser af at søge lovbestemmelsen udbygget med den nævnte nærmere afgrænsning.

I tilknytning til sin tiltrædelse af ændringsforslaget udtaler udvalget, at der i forbindelse med kildeskattens ikrafttræden som led i skattereformen bør foretages en generel forhøjelse af børnetilskuddene i henhold til kapitel 1 i lov om børnetilskud og andre familieydelse. Denne forhøjelse bør foretages uanset en eventuel samtidig ajourføring af sætterne for tilskuddet.

Udvalget har gennemgået de forslag, der er fremsat i betænkning IV fra justitsministeriets ægteskabsudvalg, og stiller herefter *ændringsforslag nr. 13* om ophævelse af bestemmelsen i kildeskattelovens § 73, stk. 4,

om lønindeholdelse hos den ene ægtefælle for den anden ægtefælles skatterestancer. Finansministeren har givet tilsagn om, at han, når arbejdet med tilrettelæggelsen af kildeskatteordningen tillader det, vil lade en arbejdsgruppe nærmere undersøge, hvilke muligheder der foreligger for at indpasse de øvrige af ægteskabsudvalget stillede forslag i det kildeskattesystem, der er under opbygning. Resultatet af arbejdsgruppens undersøgelse vil, så snart det foreligger, blive forelagt for det folketingsudvalg, der til den tid beskæftiger sig med skattespørgsmål.

Udvalget har endvidere drøftet den ændrede udformning af kildeskattelovens § 43, hvorefter indeholdelsesordningen til at begynde med begrænses til lønindtægt m. v., idet finansministeren bemyndiges til at bestemme, hvornår de i paragraffen nævnte andre indtægtsarter skal inddrages under indeholdelsesordningen. Finansministeren har givet tilsagn om at bestræbe sig for, at indeholdelsesordningen straks fra kildeskattens ikrafttræden kommer til at omfatte så mange af de nævnte andre indtægtsarter, som der er praktisk mulighed for.

Der er fra forskellig side rejst spørgsmål om, hvilke muligheder der foreligger for at inddrage pengeinstitutterne i arbejdet med opkrævningen af kildeskatten. Finansministeren har oplyst, at det ikke kræver lovændring at etablere en ordning, hvorefter pengeinstitutterne yder arbejdsgiverne bistand med afregninger og redegørelser vedrørende kildeskatten. Der har været afholdt forhandling med repræsentanter for pengeinstitutterne herom, og herunder er det aftalt, at den nærmere tilrettelæggelse af eventuelle bistandsaftaler mellem pengeinstitutter og arbejdsgivere kan drøftes med finansministeriet.

Herefter indstiller et *flertal* (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af finansministeren og udvalget foreslåede ændringer.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistiske folkepartis medlemmer af udvalget), der som nævnt yderligere har stillet to ændringsforslag, indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med samtlige foreslåede ændringer.

Ad II. forslag til lov om ikrafttræden af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

Finansministeren har stillet de nedenstående ændringsforslag nr. 2-6, der er tiltrådt af udvalget. Der er desuden af et mindretal (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) stillet det nedenstående ændringsforslag nr. 1. Om indholdet af ændringsforslagene henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af finansministeren foreslåede ændringer.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med samtlige foreslåede ændringer.

Ad III. forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat.

Indenrigsministeren har stillet de nedenstående ændringsforslag nr. 1-5, der er tiltrådt af udvalget. Om indholdet af ændringsforslagene henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de af indenrigsministeren foreslåede ændringer.

Ad IV. forslag til lov om ikrafttræden af lov om kommunal indkomstskat.

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Ad V. forslag til lov om ændring af lov om pålægningen af indkomst- og formueskat til staten. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

Efter lovforslaget overlades det til finansministeren at fastsætte andre frister for ligningsarbejdet og for indgivelse af klage end de efter statsskatteloven gældende. Finansministeren træffer endvidere bestemmelse om, hvilke myndigheder der skal varetage de forskellige beregnings- og opkrævnings-

opgaver under kildeskatten. Der er fremsat ønske om, at sådanne bestemmelser efter en vis overgangstid optages i selve lovtæksten. Finansministeren kan tiltræde, at reglerne gives i lovsform, når de har nået den endelige udformning på grundlag af de i kildeskatteordningens første tid indhøstede erfaringer.

Udvalget har stillet det nedenstående ændringsforslag nr. 3, der er tiltrådt af finansministeren. Der er desuden af et mindretal (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) stillet de nedenstående ændringsforslag nr. 1-2 og 4-5. Om indholdet af ændringsforslagene henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialistisk folkepartis medlem) lovforslaget til *vedtagelse* med den af udvalget foreslåede ændring.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med samtlige foreslåede ændringer.

Ad VI. forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

Udvalget har bl. a. i forbindelse med flere af de skriftlige henvendelser til udvalget drøftet de foreslåede ændringer af reglerne om beskatning af dødsboer. Finansministeren har i tilslutning til disse drøftelser oplyst, at han overvejer senere at stille forslag om sådanne ændringer i kildeskatteloven og andre skattelove, at man undgår den likviditetsmæssige belastning ved beskatning af urealiserede fortjenester i dødsboer.

Finansministeren har stillet det nedenstående ændringsforslag, der er tiltrådt af et flertal, og hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialistisk folkepartis medlem) lovforslaget til *vedtagelse* med den af finansministeren foreslåede ændring.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Ændringsforslag

til

I. forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

Til teksten.

Af finansministeren, tiltrådt af udvalget:

1) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:
„0. I § 4, stk. 1, udgår ordene „eller § 2“.“

2) Efter nr. 6 indsættes som nyt nummer:
„0. § 9, 2. punktum, affattes således:

„Til hustruens indkomstansættelse for det pågældende indkomstår medregnes såvel de indtægter, hun har oppebåret før ægteskabets indgåelse, som de indtægter, hvoraf hun skal ansættes særskilt til skat efter § 4, stk. 2.““

3) Den under nr. 7 foreslåede affattelse af lovens § 10, stk. 1, erstattes af følgende:

„Stk. 1. Når separation eller skilsmisse indtræder mellem ægtefæller, der er sambeskattede i medfør af § 4, stk. 1, skal hustruen for det pågældende indkomstår ansættes til indkomstskat såvel af de indtægter, hvoraf hun skal ansættes særskilt til skat efter § 4, stk. 2, som af sine indtægter efter separationen eller skilsmissen. Endvidere ansættes hustruen til formueskat for hele det pågældende indkomstår af sin formue ved indkomstårets udløb.“

4) Nr. 10 affattes således:

„10. § 18, stk. 4, affattes således:

„Stk. 4. Når dødsboet efter en gift kvinde, der var sambeskattet med sin mand, ved afslutningen af det indkomstår, i hvilket dødsfaldet er indtruffet, er undergivet offentlig skiftebehandling, svarer dødsboet formueskat for hele indkomståret.““

Af et mindretal (Grünbaum, Lis Groes, Ove Hansen, Per Hækkerup, Egon Jensen, Peter Nielsen og Ømann).

5) Til den under nr. 11 A foreslåede affattelse af lovens § 24 føjes som nyt stk. 5:

„Stk. 5. Hvis den skattepligtige godtgør, at de fradrag, som lønmodtagerfradraget

træder i stedet for, tilsammen udgør et større beløb end lønmodtagerfradraget, kan dette større beløb fradrages.“

6) Nr. 11 B affattes således:

„11 B. I § 25, stk. 1, affattes 3. punktum således:

„Standardfradraget træder i stedet for de den skattepligtige ved indkomstopgørelsen tilkommende fradrag bortset fra det i § 24, stk. 1, nævnte faste lønmodtagerfradrag, fradraget for den skattepligtiges egne løbende bidrag til en pensionsordning eller en renteforsikring og bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension, når sådanne bidrag tilbageholdes af arbejdsgiveren, fradrag for underskud på fast ejendom og fradrag for underholdsbidrag og andre aftægts- og underholdsydelser.““

Af finansministeren, tiltrådt af udvalget:

7) Efter nr. 11 C indsættes som nyt nummer:

„0. § 27, stk. 1, 2. punktum, affattes således:

„Denne regel gælder dog ikke indtægter i form af underholdsbidrag og andre aftægts- og underholdsydelser samt de i § 43, stk. 2, litra a-f, omhandlede indtægter, så længe de ikke er henregnet til A-indkomst.““

8) Efter nr. 14 indsættes som nyt nummer:

„0. § 37, stk. 2, 2.-4. punktum, affattes således:

„Er hustruen ansat til indkomstskat for det pågældende indkomstår, indrømmes hendes personfradrag i hendes ansatte skattepligtige indkomst. I det omfang en af ægtefællerne herefter ikke kan udnytte sit personfradrag, fradrages den ikke udnyttede del af fradraget i den anden ægtefælles ansatte skattepligtige indkomst. En ægtefælles personfradrag kan i intet tilfælde fradrages i den anden ægtefælles indkomst med et større beløb, end hvad der forholds-mæssigt svarer til det antal kalendermåneder inden for året, ved hvis begyndelse sambeskatning finder sted.““

9) Efter nr. 14 indsættes som nyt nummer:

„0. Efter § 37 indsættes som ny paragraf:

„§ 37 A. Ved beregningen af indkomstskat for en særskilt skatteansat gift kvinde

indrømmes i indkomst af den i § 4, stk. 2, a-d, nævnte art et fradrag svarende til halvdelen af denne indkomst. Fradraget kan dog højst andrage 2.000 kr., og denne overgrænse nedsættes med 100 kr. for hver fulde 1.000 kr., hvormed den skattepligtige indkomst overstiger 10.000 kr. I det omfang fradraget under hensyntagen til hustruens personfradrag ikke kan udnyttes, foretages det i mandens skattepligtige indkomst.

Stk. 2. Når det i forbindelse med indgivelsen af selvangivelsen oplyses, at den med en mand sambeskattede hustru i det pågældende indkomstår har deltaget i væsentligt omfang i driften af mandens eller ægteparrets fælles erhvervsvirksomhed, anses ved beregningen af den manden påhvilende indkomstskat 25 pct. af hans skattepligtige indkomst, dog højst 12.000 kr., for indtjent som særskilt indkomst af hustruen. Med hensyn til personfradrag finder reglerne i § 37, stk. 2, 2.-4. punktum, tilsvarende anvendelse. I den indkomst, der henføres til hustruen, foretages et fradrag på 1.200 kr. Dette fradrag nedsættes dog med 100 kr. for hver fulde 1.000 kr., hvormed ægteparrets samlede skattepligtige indkomst overstiger 30.000 kr. I det omfang fradraget under hensyntagen til hustruens personfradrag ikke kan udnyttes i den til hustruen henførte indkomst, foretages fradraget i den indkomst, der ved skatteberegningen henføres til manden. De samlede indkomstskatte, der således beregnes, opkræves hos manden efter de sædvanlige regler.

Stk. 3. Reglerne i stk. 2 finder ikke anvendelse, hvis hustruen har særskilt indkomst.

10) Efter nr. 14 indsættes som nyt nummer:

„00. § 39, stk. 3, ophæves.“

11) Efter nr. 26 indsættes som nyt nummer:

„00. § 62, stk. 3, 2. og 3. punktum, ophæves.“

12) Efter nr. 27 indsættes som nyt nummer:

„0. § 67, stk. 3, ophæves, og i § 67, stk. 5, ændres „stk. 4“ til: „stk. 3““

Af udvalget, tiltrådt af finansministeren:

13) Nr. 29 affattes således:

„29. § 73, stk. 4, ophæves. I stk. 5, der bliver stk. 4, ændres „stk. 1-4“ til: „stk. 1-3“, i stk. 6, der bliver stk. 5, ændres „stk. 1-5“ til: „stk. 1-4“, og i stk. 8, der bliver stk. 7, ændres „§ 46, stk. 4“ til: „§ 46, stk. 3“, „stk. 1-5“ til: „stk. 1-4“ og „stk. 7“ til: „stk. 6““

Af finansministeren, tiltrådt af udvalget:

14) Efter nr. 32 indsættes som nyt nummer:

„0. Efter § 86 indsættes som ny paragraf:

„§ 86 A. Det påhviler skifteretterne uden særlig opfordring at meddele de skatteliggende myndigheder oplysning om, hvorledes et dødsbo behandles, herunder om, hvem der repræsenterer boet eller arvingerne.““

15) Efter nr. 32 indsættes som nyt nummer:

„00. § 89, 2. punktum, affattes således:

„Fritagelsen kan gøres betinget af, at der svares renter med 1/2 pct. pr. påbegyndt måned for den tid, fritagelsen omfatter.““

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Efter formuleringen af § 4, stk. 1, sambeskattes ægtefæller også, hvor den ene eller begge kun er undergivet begrænset skattepligt her til landet. Under det system for særskilt beskatning af gifte kvinder, der er indarbejdet i loven, vil dette være uhenigtsmæssigt og kan medføre mindre rimelige resultater. F. eks. kan ægtemandens ophold i udlandet bevirke, at hustruens indtægt i form af renter eller udbytter ikke er indkomstskattepligtige hos nogen af ægtefællerne. Det vil være tilfældet, hvis manden er begrænset skattepligtig her under opholdet i udlandet, men ikke hvis hans skattepligt her til landet er fuldstændig bortfaldet under udlandsopholdet.

Det foreslås derfor, at ægtefæller kun skal sambeskattes, når de begge er undergivet fuld skattepligt her til landet.

Til nr. 2, 3 og 8.

Efter reglerne i lovens §§ 9 og 10 skal der ved ægteskabs indgåelse foretages en selvstændig ansættelse af hustruens indtægt indtil giftermålet. På tilsvarende måde skal der ved separation eller skilsmisse ske selvstændig ansættelse af hustruens indtægt i tiden fra adskillelsen til indkomstårets udgang.

Det har under planlægningen af kildeskatteordningen vist sig, at det vil volde praktiske vanskeligheder således at opdele hustruens indkomst i to perioder inden for et indkomstår, og det foreslås derfor, at indkomstansættelsen i de nævnte situationer skal omfatte hele det pågældende indkomstår, således at f. eks. hustruens indtægt før ægteskabets indgåelse lægges sammen med hendes særskilte indkomst i resten af året.

Ændringerne nr. 2 og 3 tager sigte herpå.

De får ikke betydning for størrelsen af hustruens personfradrag, men nødvendigvis dog en vis tilpasning af reglerne i § 37, stk. 2, herom, jfr. ændring nr. 8. Herefter fratrækkes hustruens personfradrag i hendes samlede indkomst også i det år, hvori ægteskab indgås eller ophører ved separation eller skilsmisse.

Endvidere foreslås det under nr. 3 af praktiske grunde at ophæve reglen i § 10 om, at manden ved ægteskabets ophør ved separation eller skilsmisse skal svare særskilt formueskat af hustruens formue for tiden indtil ophøret.

Til nr. 4.

Som ved separation og skilsmisse foreslås det, at manden ikke ved hustruens død skal svare særskilt formueskat af hustruens formue for tiden indtil dødsfaldet. Skatten vil i stedet påhvile dødsboet for hele det pågældende indkomstår.

Til nr. 5 og 6.

Ændringsforslagene går ud på at bibeholde de i den gældende lovs § 25 fastsatte bestemmelser om standardfradraget. Ved ændringsforslag nr. 5 tilbageføres den bestemmelse vedrørende lønmodtagerfradraget, der ved lovforslaget af redaktionelle grunde er foreslået henført til § 25, til § 24, og ved ændringsforslag nr. 6 bibeholdes som § 25 reglen om standardfradrag i den gældende lovs § 25 med en redaktionel ændring,

der er en følge af, at lovens § 47 ved lovforslagets nr. 17 A foreslås ophævet.

Til nr. 7.

Efter den under lovforslagets nr. 15 foreslåede affattelse af § 43 vil der blive tale om flere arter af B-indtægt. Derved begrænses anvendelsesmulighederne for reglen i § 27 om fritagelse for beskatning af mindre B-indtægter. Ændringsforslaget går ud på, at de i § 43, stk. 2, a-f, omhandlede indtægter ikke skal omfattes af reglen i § 27, så længe de ikke er henregnet til A-indkomst. Derved undgås den nævnte afsvækkelse af den praktiske betydning af reglen i § 27.

Til nr. 9.

Den ved lovens § 4, stk. 2, indførte særskilte beskatning af gifte kvinder vil, når hustrufradraget ikke opretholdes, bevirke, at en del ægtepar med samlet indtægt under proportionalsskattegrænsen kommer til at betale højere skat end efter de gældende regler, dersom de hidtil har opnået hustrufradrag. Hvis de har haft ret til det fulde hustrufradrag på 2.000 kr., vil der efter de gældende udskrivningsregler kunne blive tale om en skattestigning på ca. 600-700 kr.

For at undgå dette foreslås det, at der ved beregningen af skatten af hustruens særskilte indkomst indrømmes et fradrag, der ligesom det nuværende hustrufradrag udgør et beløb svarende til halvdelen af hustruindkomsten, dog højst 2.000 kr. Der er ikke nogen begrundelse for fradraget på de højere indtægtstrin, hvor den særskilte beskatning i sig selv medfører skattelettelser. Det foreslås derfor, at overgrænsen for fradraget nedsættes med 100 kr. for hver fulde 1.000 kr., hvormed hustruindtægten overstiger 10.000 kr. Fradraget bortfalder således, når hustruindtægten er 30.000 kr. eller mere.

Fradraget indrømmes kun i særskilt indkomst af den art, der efter de gældende regler giver ret til hustrufradrag. Fradrag gives således ikke, hvis hustruens indtægt består af pension. Hustrufradraget indrømmes ligesom efter gældende ret med det fulde beløb, selv om hustruen kun har haft den selvstændige beskæftigelse i en del af indkomståret.

Hvis hustruindtægten er forholdsvis lav,

vil det fulde hustrufradrag ikke kunne udnyttes, idet der først skal foretages personfradrag. Det foreslås derfor, at den ikke udnyttede del af hustrufradraget i sådanne tilfælde overføres til fradrag i mandens indkomst.

Hustruer, der medvirker i mandens eller en fælles erhvervsvirksomhed, er efter de gældende regler afskåret fra at få hustrufradrag. Denne ordning har givet anledning til stærk kritik, idet man har peget på, at ægtefællernes forhold i disse tilfælde i almindelighed giver lige så god begrundelse for et fradrag, som hvor hustruen har arbejde hos fremmede eller har sin egen selvstændige erhvervsvirksomhed.

Bestemmelsen i stk. 2 tager sigte på at indføre en passende fradragsordning for de pågældende ægtepar.

Det foreslås, at mandens indkomstskat skal beregnes, som om 25 pct. af den skattepligtige indkomst, dog højst 12.000 kr., var indtjent af hustruen som særskilt indkomst. Skatten af denne „hustruindkomst“ skal beregnes på sædvanlig måde, altså således at hustruens personfradrag fragår i indkomsten, forinden skatten beregnes. Denne skat sammenlægges med den af mandens indkomst + hustruindkomsten beregnede skat, og den samlede skat opkræves hos manden efter sædvanlige regler.

Efter bestemmelsen skal der gives et fast fradrag på 1.200 kr. i den indkomst, der henføres til hustruen. Fradraget nedsættes dog med 100 kr. for hver fulde 1.000 kr., hvormed ægtefællernes samlede indkomst overstiger 30.000 kr. Hvor fradraget ikke kan udnyttes fuldt ud, skal det overskydende beløb fradrages hos manden.

Det er en betingelse for den nævnte opdeling og for opnåelse af det faste fradrag, at manden ved indgivelsen af selvangivelsen oplyser, at hustruen i væsentligt omfang har deltaget i virksomheden. Det vil ikke være praktisk muligt, således som ved hustrufradraget, at pålægge skattemyndighederne selv at påse, om fradrag for medhjælpende hustruer skal indrømmes.

Hustruen skal i „væsentligt“ omfang have deltaget i mandens eller den fælles virksomhed. Om dette er tilfældet, må bero på en konkret afgørelse. Der vil herved navnlig kunne henses til, om hustruens deltagelse i virksomheden har strakt sig over

hele eller den overvejende del af indkomståret, og om hendes indsats i det hele har haft en fastere karakter og lagt beslag på en betydelig del af hendes arbejdskraft. På den anden side kan det næppe generelt være udelukket at indrømme fradrag i tilfælde, hvor hustruens indsats har været koncentreret over en mindre del af året.

I stk. 3 foreslås det, at ægtefæller ikke skal beskattes efter reglerne for medhjælpende hustruer, hvis hustruen har særskilt indkomst. Det ville i praksis være meget vanskeligt at kombinere de to regelsæt, og det vil i almindelighed være tilstrækkeligt, at den er mulighed for enten at få egentlig særskilt beskatning og hustrufradrag eller at opnå beskatning efter reglerne for medhjælpende hustruer.

Til nr. 10.

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslaget under nr. 3 om ophævelsen af den særskilte formuebeskatning af ægtemanden ved separation og skilsmisse.

Til nr. 11.

Under arbejdet med tilrettelæggelsen af kildeskatteordningens administration har det vist sig upraktisk, at der skal være adgang til i visse tilfælde at udsætte tilbagebetalingen af overskydende skat til skatteyderen.

Det foreslås derfor, at bestemmelsen herom ophæves.

Til nr. 12.

Bestemmelsen i § 67, stk. 3, foreslås ophævet, idet der ikke findes tilstrækkelig grund til, at aktionærens adgang til modregning af udbytteskatten skal være afhængig af, om selskabet har betalt den indeholdte udbytteskat ind til staten.

Til nr. 13.

I den af justitsministeriets ægteskabsudvalg afgivne betænkning IV om ægteskabsretlige problemer i forbindelse med kildeskatteovens regler om ægtefællers beskatning omtales side 16 ff. ægtefællernes subsidiære ansvar for den anden ægtefælles skattebetaling. Dette ansvar kan efter kildeskatteovens § 72, stk. 2, og § 73, stk. 4, gøres gældende enten ved udpantning eller ved løntilbageholdelse. Om den

sidstnævnte adgang til fyldestgørelse hos den anden ægtefælle udtaler udvalget i betænkningen side 17:

„Denne særlige fyldestgørelsesadgang har givet anledning til adskillig kritik, der efter ægteskabsudvalgets opfattelse i vidt omfang må anerkendes som berettiget. Hvis den ene ægtefælle med eller uden egen skyld er kommet i økonomiske vanskeligheder eller måske på grund af alvorlig sygdom eller afsoning af fængselsstraf over en længere periode er afskåret fra at bidrage væsentligt til familiens underhold, kan det således forekomme mindre rimeligt, at det offentlige ved at søge sig fyldestgjort for sin skattefordring på den pågældende ægtefælle i den anden ægtefælles arbejdsindtægt lægger væsentlige hindringer i vejen for dennes bestræbelser på under de givne forhold at skaffe familien tålelige økonomiske livsvilkår. Efter ægteskabsudvalgets opfattelse ville en væsentlig del af indvendingerne mod ordningen med ægtefællernes gensidige, subsidiære hæftelse forstumme, dersom man gav afkald på den særlige fyldestgørelsesadgang, og da denne, som nævnt, næppe vil få nogen større fiskal betydning efter kildeskattelovens ikrafttræden, skal ægteskabsudvalget henstille, at bestemmelsen i kildeskattelovens § 73, stk. 4, søges ophævet.“

Det foreslås derfor at ophæve bestemmelsen i lovens § 73, stk. 4.

Til nr. 14.

Af hensyn til den praktiske tilrettelæggelse af dødsboers og arvingers beskatning foreslås en regel om, at skifteretterne uden opfordring skal give indberetning til skattemyndighederne om, hvorledes et dødsbo behandles.

Til nr. 15.

Satsen for den rente, der skal svares, når der indrømmes henstand med foreløbig skat, foreslås af praktiske grunde ændret til $\frac{1}{2}$ pct. pr. påbegyndt måned svarende til den i § 63 fastsatte forrentning ved for sen indbetaling af skat.

II. forslag til lov om ikrafttræden af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

Af et *mindretal* (Grünbaum, Lis Groes, Ove Hansen, Per Hækkerup, Egon Jensen, Peter Nielsen og Ømann):

Til § 10.

1) Stk. 3 udgår.

Af *finansministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 11.

2) I nr. 1 affattes 2. punktum således:

„Ved beregningen af kommuneskat og kirkelige afgifter anvendes reglerne for den kommune, i hvilken den skattepligtige ansættes til statskat.“

Til § 12.

3) Sidste punktum udgår, og i stedet indsættes:

„I øvrigt anvendes de regler, der gælder for skatteåret 1969-70 med hensyn til forrentning og opkrævning af skatten. Kommunerne indbetaler den statskassen tilfaldende andel af skatten senest den 15. december 1970.“

Til § 17.

4) I stk. 2 udgår sidste punktum, og i stedet indsættes:

„I øvrigt anvendes de regler, der gælder for skatteåret 1969-70 med hensyn til forrentning og opkrævning af skatten, dog at opkrævningen foretages af den kommune, i hvilken den skattepligtige skal ansættes til statskat for indkomståret 1970. Kommunerne indbetaler den statskassen tilfaldende andel af skatten senest den 15. december 1971.“

Til § 18.

5) Stk. 1 affattes således:

„Stk. 1. En tredjedel af skatten af overskydende indkomst tilfalder den kommune, i hvilken den skattepligtige skal ansættes til statskat for indkomståret 1970.“

Til § 19.

6) Sidste punktum affattes således:

„Ansættelsen af overskydende indkomst foretages i den kommune, i hvilken den skattepligtige skal ansættes til statskat for indkomståret 1970.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Mindretallet kan ikke tiltræde den i § 10, stk. 3, foreslåede regel om, at der ikke skal svares skat af overført indkomst, når denne udgør mindre end 10.000 kr.

Til nr. 2-6.

Efter lovforslaget skal ansættelsen af overført og overskydende indkomst samt skatteberegningen foretages af den kommune, hvortil skatteyderen efter den kommunale kildeskattelev skal svare kommuneskat ved begyndelsen af kalenderåret 1970. Denne kommune får den kommunale andel af skatten. Opkrævningen skal ske efter kildeskattelevens regler om B-skat.

Det har under arbejdet med kildeskatteordningens planlægning vist sig praktisk at ændre disse regler, således at de særlige overgangsskatter opkræves af kommunen efter regler, der i alt væsentligt svarer til de gældende. For overført indkomst skal opkrævningen herefter foretages af den kommune, hvor den skattepligtige skal ansættes til statskat efter regler svarende til de for skatteåret 1969-70 gældende. Det vil normalt være bopælskommunen pr. 15. januar 1970. Opkrævningen af skatten af overskydende indkomst skal foretages af den kommune, i hvilken den skattepligtige ansættes til statskat for indkomståret 1970, det vil sige den kommune, hvori slutligningen for dette indkomstår skal foretages. Den kommunale andel af skatterne skal tilfalde de samme kommuner. Af praktiske grunde foreslås det, at kommunerne afregner statens andel af skatterne under ét, for overført indkomst senest 15. december 1970 og for overskydende indkomst senest den 15. december 1971.

De stillede ændringsforslag nr. 2-6 tager sigte på at gennemføre denne ordning.

III. forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat.

Til teksten.

Af indenrigsministeren, tiltrådt af udvalget:

1) Nr. 2 affattes således:

„2. § 2, stk. 4, affattes således:

„Stk. 4. Selvstændigt skattepligtige personer, der omfattes af § 1, nr. 2 eller 5, i loven om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v., samt de med disse personer sambeskattede hustruer svarer for det eller de kalenderår, der følger efter udrejsen, i stedet for sædvanlig kommunal indkomstskat et skattebeløb, der fastsættes på grundlag af de for beregningen af kommunal indkomstskat og kirkelige afgifter i Københavns kommune gældende regler. Skattebeløbet tilfalder statskassen, idet der dog for det kalenderår, i hvilket tilbageflytning her til landet måtte finde sted, sker fordeling af skattebeløbet efter reglerne i nærværende lovs § 3. Såfremt tilbageflytning finder sted efter den 5. oktober, svares den kommunale indkomstskat for det følgende kalenderår til den kommune, hvor skatteyderen på tidspunktet for tilbageflytningen har den i § 2 nævnte tilknytning.“

2) Nr. 4 affattes således:

„4. § 2, stk. 7, affattes således:

„Stk. 7. En gift kvinde, der sambeskattes med sin mand, og som er ansat særskilt til skat efter § 4, stk. 2, i loven om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v., svarer kommunal indkomstskat til samme kommune som manden. For det kalenderår, i hvilket ægteskabet indgås, svarer hun dog kommunal indkomstskat til sin hidtidige skattekommune.“

3) Nr. 5 affattes således:

„5. § 3, stk. 3 og 5, ophæves.“

4) Nr. 7 affattes således:

„7. § 4 affattes således:

„§ 4. Kommunalbestyrelsen i en kommune, der mener, at den med urette er holdt uden for fordelingen af den en person eller et dødsbo, jfr. § 7, påhvilende kommunale indkomstskat eller finder fordelingen urigtig, må senest 1 år efter udløbet af det pågældende kalenderår gøre anmeldelse herom til skattekommunen. Anmeldelse må være ledsaget af oplysninger om skatteyderens ophold i kommunen i det pågældende kalenderår. Opnås der ikke ved forhandling mellem kommunerne enighed om, hvilken af dem der er berettiget

til skatten, eller hvorledes fordelingen skal finde sted, afgøres spørgsmålet; for så vidt det foreligger mellem 2 sognekommuner inden for samme amtsråds-kreds, af amtsrådet og ellers af indenrigsministeren. De beløb, der tilkommer en andelsberettiget kommune, afregnes efter regler, der fastsættes af indenrigsministeren."

5) Efter nr. 7 indsættes som nyt nummer: „0. I § 5, stk. 1, ændres ordene „og efter personfradrag som angivet i § 37 i nævnte lov.“ til: „og efter fradrag som angivet i §§ 37 og 37 A i nævnte lov.“"

Bemærkninger.

Til nr. 1 og 3.

Personer i udenrigstjenesten, der er omfattet af kildeskatte-lovens § 1, nr. 5, svarer efter lov om kommunal indkomsts-kat kommuneskat for de kalenderår, der følger efter udrejsen, til den kommune, hvori de havde ophold ved udrejsen, og denne kommune er endeligt berettiget til at beholde skatten.

Ved nr. 2 og 5 i forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomsts-kat er det foreslået, at samme regel skal gælde de af kildeskatte-lovens § 1, nr. 2, omfattede personer, der i et tidsrum af indtil 4 år kan fastholdes som skattepligtige her til landet som følge af en tidligere bopæl her.

De foran omhandlede personer, der under en kildeskatteordning i modsætning til, hvad der gælder nu, skal beskattes her til landet, vil jo imidlertid efter udrejsen mangle en bopæl i en kommune her i landet, og det har derfor som nævnt hidtil været forudsat, at de for årene efter udrejsen skulle svare kommunal indkomsts-kat til den kommune, hvor de senest har haft ophold.

Då en sådan regel, der navnlig vil få betydning for udenrigstjenestens medarbejdere, der i en årrække vil kunne have ophold uden for riget, undertiden kan virke tilfældigt, foreslås det for at opnå en ensartet beskatning af samtlige af de af kildeskatte-lovens § 1, nr. 2 og 5, omfattede personer, at disse foruden den sædvanlige stats-skat skal betale et til kommuneskatten i Københavns kommune svarende beløb,

der tilfalder statskassen, og således at det nævnte beløb træder i stedet for den kommunale indkomsts-kat.

Om den under nr. 2 foreslåede ophævelse af § 3, stk. 5, i loven om kommunal indkomsts-kat henvises til bemærkningerne til nr. 4.

Til nr. 2.

Forslaget om, at en kvinde, der indgår ægteskab, skal bevare sin hidtidige skatte-kommune kalenderåret ud, er begrundet i praktiske hensyn samt i de i ændringsfor-slagene til kildeskatte-loven indeholdte nye regler for opgørelsen af sådanne kvinders indkomst.

Til nr. 4.

Efter reglen i § 4 i loven om kommunal indkomsts-kat efteransættes en person, der som følge af bortrejse til udlandet eller af andre grunde ikke er blevet medtaget ved skatteansættelsen her i landet for et eller flere kalenderår, til at svare kommunal indkomsts-kat i samme omfang som efter-ansættelse til stats-skat finder sted. Da reglen om efteransættelse til stats-skat i stats-skatte-lovens § 42, stk. 5 og 6, imidlertid nu er foreslået ophævet ved bestem-melsen i § 22 i forslaget til ikrafttrædelses-loven til kildeskatte-loven, idet bestemmelsen vil få ringe betydning, når kildeskatte-lovens skærpede regler om beskatningen ved fra-flytning her fra landet kommer til anvendelse, foreslås den tilsvarende bestemmelse i § 4 i loven om kommunal indkomsts-kat ligeledes ophævet.

Af redaktionelle grunde foreslås herefter bestemmelsen i lovens § 3, stk. 5, således som denne bestemmelse er foreslået affattet ved lovforslaget om ændring af lov om kommunal indkomsts-kat, flyttet ned som ny § 4.

Til nr. 5.

Ændringsforslaget er motiveret ved de foreslåede nye bestemmelser om beregnings-fradrag i forbindelse med hustruindkomst m. v. i § 37 A i loven om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. Det må anses for naturligt, at disse fra-drag også ydes ved beregningen af den kommunale indkomsts-kat, således som det hidtil har været tilfældet med hustru-fradraget.

V. forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

Til § 1:

Af et *mindretal* (Ømann):

1) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:
„0. § 8 ophæves.“

2) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:
„0. § 8 A ophæves.“

Af *udvalget*, tiltrådt af *finansministeren*:

3) Nr. 5 affattes således:

„5. § 9 A affattes således:

„§ 9 A. I lønindtægt indtjent i Grønland ydes et særligt fradrag på 2.400 kr. årligt (Grønlandsfradrag). For gifte personer, hvis ægtefælle ikke har lønindtægt i Grønland, udgør fradraget dog 4.200 kr. årligt. Fradraget ydes uden dokumentation, og der kan ikke herudover indrømmes fradrag i anledning af udgifter i forbindelse med lønarbejde i Grønland. Har arbejdet i Grønland kun været en del af indkomståret, nedsættes de nævnte fradragsbeløb svarende hertil. Bevirker dette en sådan nedsættelse af den ene ægtefælles fradrag, at ægtefællernes samlede Grønlandsfradrag bliver mindre end 4.200 kr., forhøjes den anden ægtefælles Grønlandsfradrag med et til forskellen svarende beløb.

Stk. 2. Ved beregningen af lønmodtagerfradrag efter kildeskattelovens § 24 bortses fra lønindtægt indtjent i Grønland.“

Af *mindretallet under nr. 1*:

4) Nr. 9 affattes således:

„9. § 14, *stk. 1-5*, udgår, og i stedet indsættes:

„*Stk. 1.* Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan fradrages beløb, som i det pågældende år er anvendt til skatter og afgifter på fast ejendom og næring, til tiende, fæste- og forpagtningsafgifter samt løbende ydelser, der er påtaget som led i en gensidigt bebyrdende retshandel.“

I § 14, *stk. 6*, der bliver *stk. 2*, ændres „*stk. 1-5*“ til: „*stk. 1*“, og § 14, *stk. 7*, bliver § 14, *stk. 3*.“

5) Nr. 16 og 17 udgår, og i stedet indsættes:
„00. § 27 ophæves.“

Bemærkninger:

Til nr. 1:

Reglen om fradrag for udgifter til rejse og reklame for påtænkte, ikke realiserede salg opfordrer til misbrug. Ved reglens afskaffelse vender man tilbage til den gamle regel om fradrag for driftsudgifter i statskattelovens § 6.

Til nr. 2:

Reglen om fradrag på 1.000 kr. for gaver til formål, der opregnes i et årligt udsendte cirkulære, har været genstand for kraftig kritik, bl. a. fordi den bygger på, at velgørenhed skal betales af andre end giveren. I det skattefrie år er der ingen tilskyndelse til at benytte sig af reglen, og det vil derfor være hensigtsmæssigt at ophæve den samtidig med, at kildeskatten træder i kraft.

Til nr. 3:

Efter den ved lovforslaget foreslåede affattelse af reglen i ligningslovens § 9 A om Grønlandsfradrag opnår en gift kvinde, der har arbejde i Grønland, fradrag med 2.400 kr., medens fradraget udgør 4.200 kr. for manden. Den lave sats, 2.400 kr., for hustruen gælder også, hvor manden ikke opholder sig i Grønland. Man har fundet det rimeligt, at Grønlandsfradraget i sådanne tilfælde ydes med 4.200 kr. Har begge ægtefæller arbejde i Grønland, vil fradraget efter formuleringen udgøre 2.400 kr. for hver. Da dette imidlertid vil kunne medføre, at ægtefællernes samlede Grønlandsfradrag bliver mindre end 4.200 kr. i tilfælde, hvor en af ægtefællerne kun har lønindtægt i en del af året, er det foreslået, at den anden ægtefælles Grønlandsfradrag i sådanne tilfælde skal forhøjes således, at de samlede Grønlandsfradrag kommer op på 4.200 kr.

Til nr. 4:

Bestemmelserne om fradrag for løbende ydelser, som den skattepligtige juridisk har forpligtet sig til at betale, er mindre rimelige og giver anledning til skattetænkning. Ifølge statskatteloven kunne der oprindeligt kun fradrages løbende ydelse, der var be-

grundet i en modydelse. Gennem praksis og senere lovfæstelse er reglen udvidet til at gælde en række ensidige gaveydelser, hvilket indebar et brud med skattelovgivningens sondring mellem private udgifter, der ikke kan fradrages, og fradragsberettigede driftsudgifter. Reglerne benyttes af forskellige trossamfunds medlemmer til at opnå fradrag for ydelser til samfundene. Sådanne fradrag må anses for urimelige, efter at reglen om fradrag for kirkeskat i øvrigt er ophævet.

Til nr. 5.

Reglen er lidet benyttet og administreres uensartet. I særdeleshed har det vist sig vanskeligt at opnå en ligelig behandling af landbrugere og nyetablerede inden for andre erhverv. For nyetablerede er der siden reglens indførelse indført en række andre støtteforanstaltninger. Da hensyntagen til lempelsen ved forskudsligningen ydermere vil rejse principielle vanskeligheder under kildeskatten, foreslås reglen afskaffet ved kildeskattens indførelse.

VI. forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

Til § 1.

Af finansministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Ømann):

Efter nr. 6 indsættes som nyt nummer:

„00. I § 9 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

„Stk. 4. Såfremt den for et indkomstår

opgjorte skattepligtige almindelige indkomst udviser underskud, kan underskuddet fradrages i skattepligtig særlig indkomst for samme indkomstår. Overstiger underskuddet den særlige indkomst, anvendes reglerne i ligningslovens § 15 på det overskydende beløb.“

Bemærkninger.

Efter den gældende regel i § 9, stk. 3, kan negativ særlig indkomst fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst for samme indkomstår. Derimod kan negativ almindelig indkomst ikke fradrages i særlig indkomst.

Reglen i § 12 om adgang til at begære særlig indkomst fordelt til beskatning over tre år som almindelig indkomst er ved lovforslagets § 1, nr. 9, foreslået ophævet. Dette kan have uheldige virkninger, hvor en skatteyder har underskud på sin almindelige indkomst i et år, hvor han har en særlig indkomst. Det foreslås derfor, at underskuddet i sådanne tilfælde skal kunne bringes til fradrag i den særlige indkomst.

Hvis skatteyderen vælger at fradrage underskuddet i den særlige indkomst, skal hele underskuddet fradrages, når det er mindre end eller lig med den særlige indkomst. Er underskuddet større end den særlige indkomst, skal der fradrages så meget, at den særlige indkomst udlignes helt. Det overskydende beløb overføres til fradrag i det eller de følgende år efter reglerne i ligningslovens § 15.

Hannstrup Clemmensen.

Asger Jensen.

Poul Schlüter.

Stetter,
formand.

Niels Andersen,
næstformand.

Henry Christensen.

Foged.

Niels Helveg Petersen.

Helge von Rosen.

Martin Pedersen.

Grünbaum.

Lis Groes.

Ove Hansen.

Per Hækkerup.

Egon Jensen.

Peter Nielsen.

Ømann.

Bilag.

FINANSMINISTERIET

Skattedepartementet.

Den 16. maj 1968.

Oversigt over principperne i kildeskattens udskrivningsregler.

Der er nu gennemført eller fremsat forslag til lovregler om, hvorledes kildeskatten skal beregnes for de forskellige grupper af skatteydere, enlige, ægtepar med hjemmearbejdende hustru, ægtepar med udearbejdende hustru og ægtepar med medhjælpende hustru.

Enlige skal have ét personfradrag.

Ægtepar med hjemmearbejdende hustru skal have to personfradrag ligesom for skatteåret 1968-69.

Har *hustruen indtægt ved selverhverv*, skal hustruindtægten beskattes særskilt. Hver af ægtefællerne får et personfradrag, og herudover får hustruen et særligt hustrufradrag. Det udgør halvdelen af hustruindtægten, dog højst 2.000 kr. Hvis hendes skattepligtige indtægt er 11.000 kr. eller derover, nedsættes dette fradrag med 100 kr. for hver fulde tusinde kroner, hvormed hustruindtægten overstiger 10.000 kr.

For *ægtepar med medhjælpende hustru* skal skatten beregnes efter særlige regler. 25 procent af indkomsten, dog højst 12.000 kr., skal betragtes som særskilt indkomst for hustruen. Hver ægtefælle får et personfradrag, og hustruen får desuden et hustrufradrag på 1.200 kr. Er ægtefællernes indtægt 31.000 kr. eller derover, nedsættes hustrufradraget med 100 kr. for hver fulde tusinde kroner, hvormed indtægten overstiger 30.000 kr.

Ved skattens beregning skal personfradrag og hustrufradrag, som ikke kan udnyttes af den ene ægtefælle, overføres til den anden ægtefælle.

Enlige med børn under 18 år får som andre enlige kun ét personfradrag. Disse personer har hidtil været beskattet som familieforsørgere, og det er tanken at søge børnetilskudsloven ændret, således at de får et ekstra børnetilskud for det første barn på 1.000 kr.

For at give et indtryk af, hvorledes de nævnte forslag vil virke i forbindelse med en enhedsskala, er der i det følgende vist en række eksempler på, hvad indkomstskatten på forskellige indkomstrin vil blive for de forskellige grupper af skatteydere. De anførte skattebeløb omfatter indkomstskat til staten, folkepensionsbidrag og kommuneskat. Da kildeskattens udskrivningsregler endnu ikke er fastsat, er skatterne beregnet ved hjælp af de personfradrag og skattesatser, der gælder for skatteåret 1968-69.

Kommuneskatten er beregnet med en beskatningsprocent på 13 og med personfradrag på 3.000 kr.

De således beregnede skattebeløb er anført i vedføjede tabel 1. Indtægtsbeløbene angiver indkomsten før skattefradrag, og de tilsvarende skattebeløb angiver den samlede skat for vedkommende person eller, hvor det drejer sig om ægtepar, for begge ægtefæller tilsammen. Det er desuden anført, hvad skatteforskellen for de forskellige kategorier af skatteydere udgør på de enkelte indkomstrin, når skatten af ægtepar med hjemmearbejdende hustru benyttes som sammenligningsgrundlag.

Ved denne sammenligning bliver skatteforskellene på en række indkomstrin særlig store for ægtepar med udearbejdende hustru. I vedføjede tabel 2 er anført en række eksempler, der viser, hvilke skatteforskydninger den foreslåede særskilte beskatning af hustruindtægt vil medføre, når man sammenligner med skatten ifølge de gældende regler om sambeskatning med hustrufradrag uden aftrapning.

Enlige med børn er hidtil blevet beskattet som familieforsørgere efter samme regler som ægtepar med hjemmearbejdende hustru. Når de fremtidig kun skal have ét personfradrag, vil deres indkomstskat blive forøget med beløb, der ifølge eksemplerne i tabel 1 andrager fra 1.410 kr. til 2.760 kr.

Samtidig vil enlige der modtager underholdsbidrag for børn, opnå en lettelse ved overgangen til kildeskat, fordi bidragsbeløbet ikke længere skal beskattes hos faderen eller moderen, men skal medregnes til barnets indtægt. Da denne skal beskattes særskilt, vil bidraget i de fleste tilfælde slet ikke blive beskattet.

For en moder med et barn kan såvel merskatten ved overgang til ét personfradrag som besparelsen ved, at et børnebidrag på 2.000 kr. fritages for beskatningen, beregnes til nedenstående beløb, dersom skatteberegning foretages under samme forudsætninger som i de foran omtalte eksempler.

Skattepligtig indkomst	Merskat ved overgang til ét personfradrag	Besparelse ved, at børnebidrag ikke beskattes	Nettomerskat (2 ÷ 3)
(1)	(2)	(3)	(4)
15.000 kr.	1.410 kr.	680 kr.	730 kr.
20.000 -	1.410 -	680 -	730 -
30.000 -	2.010 -	920 -	1.090 -
40.000 -	2.510 -	1.120 -	1.390 -
50.000 -	2.510 -	1.120 -	1.390 -
70.000 -	2.510 -	1.120 -	1.390 -
100.000 -	2.760 -	1.220 -	1.540 -

I disse eksempler bliver nettoresultatet således en merskat på 730-1.540 kr. Til gengæld skal de pågældende som nævnt have et ekstra børnetilskud for det første barn på 1.000 kr.

Tabel 1.

Eksempler på samlet indkomstskat af enlige og forskellige ægtepar.

Skattepligtig indkomst	Enlige	Ægtepar med hjemmearbejdende hustru	Ægtepar med udearbejdende hustru: særskilt beskatning med aftrappet hustrufradrag		Ægtepar med medhjælpende hustru
			Hustruen tjener halvdelen af ægteparrets indkomst	Hustruen tjener en fjerdedel af ægteparrets indkomst	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
15.000 kr.	3.690 kr.	2.280 kr.	1.600 kr.	1.634 kr.	1.872 kr.
20.000 -	5.390 -	3.980 -	3.300 -	3.300 -	3.572 -
30.000 -	9.750 -	7.740 -	6.870 -	6.760 -	7.032 -
40.000 -	14.850 -	12.340 -	10.440 -	11.060 -	11.672 -
50.000 -	20.450 -	17.940 -	14.670 -	15.678 -	16.400 -
70.000 -	31.650 -	29.140 -	24.100 -	25.948 -	27.600 -
100.000 -	49.700 -	46.940 -	40.900 -	41.670 -	45.050 -

Skatteforskel i forhold til hjemmearbejdende hustru.

15.000 kr.	1.410 kr.	0 -	÷ 680 -	÷ 646 -	÷ 408 -
20.000 -	1.410 -	0 -	÷ 680 -	÷ 680 -	÷ 408 -
30.000 -	2.010 -	0 -	÷ 870 -	÷ 980 -	÷ 708 -
40.000 -	2.510 -	0 -	÷ 1.900 -	÷ 1.280 -	÷ 668 -
50.000 -	2.510 -	0 -	÷ 3.270 -	÷ 2.262 -	÷ 1.540 -
70.000 -	2.510 -	0 -	÷ 5.040 -	÷ 3.192 -	÷ 1.540 -
100.000 -	2.760 -	0 -	÷ 6.040 -	÷ 5.270 -	÷ 1.890 -

Tabel 2.

**Eksempler på sambeskatning med hustrufradrag og særskilt beskatning
med aftrappet hustrufradrag af forskellige ægtepar
med udearbejdende hustru.**

Ægteparrets skattepl. indkomst (1)	Sambeskatning med hustrufradrag (2)	Særskilt beskatning med aftrappet hustrufradrag	
		Hustruen tjener halvdelen af ægteparrets indkomst (3)	Hustruen tjener en fjerdedel af ægte- parrets indkomst (4)
15.000 kr.	1.600 kr.*)	1.600 kr.	1.634 kr.
20.000 -	3.300 -	3.300 -	3.300 -
30.000 -	6.820 -	6.870 -	6.760 -
40.000 -	11.420 -	10.440 -	11.060 -
50.000 -	16.820 -	14.670 -	15.678 -
70.000 -	28.020 -	24.100 -	25.948 -
100.000 -	45.720 -	40.900 -	41.670 -

Skatteforskel i forhold til sambeskatning med hustrufradrag.

15.000 kr.	0 kr.	0 kr.	0 kr.
20.000 -	0 -	0 -	0 -
30.000 -	0 -	50 -	60 -
40.000 -	0 -	980 -	360 -
50.000 -	0 -	2.150 -	1.142 -
70.000 -	0 -	3.920 -	2.072 -
100.000 -	0 -	4.820 -	4.050 -

*) Hvis hustruindtægten er $\frac{1}{4}$ af ægtefællernes indtægt, bliver hustrufradraget 1.875 kr. og skatten 1.634 kr.

Bilagsfortegnelse.

	Side
Bilag 1. Udvalgets spørgsmål til finansministeren og ministerens besvarelser:	
Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat)	889
Vedrørende forslag til lov om ikrafttræden af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat)	899
Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden)	905
Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden)	913
— 2. Udvalgets spørgsmål til indenrigsministeren og ministerens besvarelse	917
— 3. Skrivelse af 5. april 1968 fra Advokatrådet, Foreningen af statsautoriserede revisorer og Erhvervenes fællesudvalg om skattespørgsmål	921
— 4. Skrivelse af 13. maj 1968 fra Akademikernes Samarbejdsudvalg	931
— 5. Bemærkninger til bilag 4	937
— 6. Skrivelse af 29. april 1968 fra Erhvervenes fællesudvalg om skattespørgsmål	939
— 7. Bemærkninger til bilag 6	943
— 8. Skrivelse af 6. maj 1968 fra Foreningen af statsautoriserede revisorer	945
— 9. Skrivelse af 6. maj 1968 fra samme	947
— 10. Bemærkninger til bilag 8 og 9	953
— 11. Skrivelse af 17. april 1968 fra A. Strange Nielsen	955
— 12. Bemærkninger til bilag 11	957

Bilag 1.**Udvalgets spørgsmål til finansministeren og ministerens besvarelser.**

Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

Spørgsmål 1:

Ministeren bedes udarbejde udkast til forslag, der under kildeskattesystemet sikrer, at en person, der ikke er medlem af folkekirken, ikke kommer til at svare kirkeskat, uanset om den pågældende er gift eller ugift.

Svar:

Efter kildeskattelovens §§ 48, stk. 3, 2. pkt., og 50, 3. pkt., skal der ved den foreløbige beskatning ikke opkræves kirkeskat hos personer, der ikke er pligtige til at svare denne skat. Dette gælder også i de tilfælde, hvor en hustru ansættes særskilt til skat. Er hustruen således medlem af folkekirken, men manden ikke, opkræves der kun kirkeskat hos hustruen af hendes særskilte indkomst. Hvis manden er medlem af folkekirken og hustruen ikke, svarer manden kirkeskat af de indtægter, hvoraf han beskattes, medens hustruen ikke svarer kirkeskat af sin særskilte indkomst.

Ændringsforslagene nr. 18 og 19, hvorefter de nævnte bestemmelser i §§ 48 og 50 udgår, tilsigter ikke nogen ændring i de foran nævnte regler. Disse ændringsforslag har sammenhæng med, at lovens tabeltrækordning er foreslået erstattet af en ordning med procenttræk. Herefter vil der ved fastsættelsen af trækprocenten for skatteydere, der ikke er medlem af folkekirken, blive taget hensyn til, at de ikke skal svare kirkeskat. På tilsvarende måde vil der ikke blive beregnet foreløbig kirkeskat af B-indkomster (erhvervsdrivende m. v.).

Spørgsmål 2:

Hvorledes ville det have påvirket det anslåede provenu af indkomstskatten for skatteåret 1968-69, hvis man for dette skatteår havde anvendt regler svarende til de foreslåede regler om henholdsvis medhjælpende hustruer og særbeskatning?

Svar:

Hvis der for skatteåret 1968-69 var sket særskilt beskatning af hustruindtægt og givet hustrufradrag med aftrapning i overensstemmelse med det nu stillede ændringsforslag, ville der blive tale om et provenutab på indkomstskatten til staten, som på basis af en rent skønsmæssig og meget usikker beregning kan anslås til omkring 200 mill. kr.

For folkepensionsbidraget og kommuneskatten ville der blive tale om merprovenu, der rent skønsmæssigt kan anslås til henholdsvis ca. 6 mill. kr. og 25-30 mill. kr. Virkningerne af de foreslåede regler om beskatning af medhjælpende hustruer er meget vanskelige at bedømme, fordi det ikke vides, hvor mange hustruer der opfylder betingelserne for beskatning efter disse regler.

Det samlede antal kvinder, der er gift med selvstændige erhvervsdrivende, og som ikke har hustruindtægt, udgør formentlig mellem 200.000 og 300.000; men man ved ikke, hvor mange af disse kvinder der i væsentligt omfang deltager i driften af ægtefællernes eller mandens erhvervsvirksomhed.

Det kan rent skønsmæssigt anslås, at provenutabet pr. 100.000 gifte kvinder, der skulle have været beskattet som medhjælpende hustruer, vil andrage følgende beløb:

	skønnet provenutab
Indkomstskat til staten omkring 38 mill. kr.	
Folkepensionsbidrag	— 4 - -
Kommuneskat	— 13 - -
Indkomstskat i alt	<u>omkring 55 mill. kr.</u>

Spørgsmål 3:

Der ønskes en nærmere begrundelse for, at det særlige fradrag på 1.200 kr. for medhjælpende hustruer kan overføres til manden, i det omfang det under hensyn til hustruens personfradrag ikke kan udnyttes i hustruens indkomst.

Svar:

De foreslåede regler om beskatning af ægtepar med medhjælpende hustru er opbygget således, at ægtepar med indkomster under proportionalsskattegrænsen alene får skattelettelse i kraft af det foreslåede hustrufradrag på 1.200 kr. Reglen om, at 25 pct. af indtægter, dog højst 12.000 kr., ved skatteberegningen skal betragtes som særskilt indtægt for hustruen, vil kun påvirke skattebeløbene, når ægtefællernes indtægt ligger over proportionalsskattegrænsen. Efter udskrivningsreglerne for skatteåret 1968-69 svarer denne grænse til en skattepligtig indkomst på 27.000 kr. + eventuelt hustrufradrag. De 25 pct. og overgrænsen på 12.000 kr. er derfor fastsat under hensyn til, hvorledes de vil påvirke beskatningen af indtægter over denne grænse.

Hvis der ikke gennemføres en regel om, at hustrufradraget skal overføres til manden, i det omfang det under hensyn til personfradrag ikke kan udnyttes i den indtægt, der henføres til hustruen, vil det i mange tilfælde få konsekvenser for beskatningen af indtægter under proportionalsskattegrænsen. Hvis ægtefællernes skattepligtige indtægt er under 24.800 kr., vil den fjerdedel, der henføres til hustruen, blive så lav, at personfradraget ved statsskattens beregning på 5.000 kr. og hustrufradraget på 1.200 kr. ikke kan rummes i hustruindtægten. Hvis ægtefællerne f. eks. har en skattepligtig indkomst på 20.000 kr., vil reglen om, at de 25 pct. skal henføres til hustruen, betvirke, at hendes indtægt ved skatteberegningen skal ansættes til 5.000 kr. Det svarer netop til personfradraget ved statsskattens beregning, og der bliver derfor

kun mulighed for at give hustrufradrag ved statsskattens beregning, dersom hustrufradraget overføres til mandens indkomst.

I denne forbindelse kan nævnes, at en lignende bestemmelse om overførsel af udnyttede fradrag er foreslået med hensyn til det hustrufradrag, der skal indrømmes, når hustruen skal beskattes særskilt, jfr. stk. 1 i den foreslåede ny § 37 A.

Spørgsmål 4:

Udvalget anmoder om ministerens kommentarer til den af justitsministeriets ægteskabsudvalg afgivne betænkning IV.

Svar:

Indledningsvis bemærkes, at der ved forslag af 13. marts 1968 om ændring af kildeskatteoven er foreslået en ændring, hvorefter reglerne i § 81 om afgivelse af en erklæring i stedet for selvangivelse ikke opretholdes. Dette får betydning for det af ægteskabsudvalget stillede forslag. Med den heraf følgende ændring har ægteskabsudvalgets forslag følgende indhold:

1. Selvangivelsen.

Det foreslås, at hver ægtefælle bør indgive selvangivelse vedrørende de skattepligtige indkomst- og formuebeløb, der hører til den pågældendes bodel eller særeje. Det bør ubetinget gælde indtægt af den art, som hustruen skal ansættes særskilt af, altså navnlig lønindtægt og indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed. I øvrigt skal ægtefællerne have frihed til at aftale, at den ene ægtefælle selvangiver indkomst- eller formuebeløb, der tilhører den andens bodel eller særeje. Det vil især have betydning for formuebestanddele som indskud i pengeinstitutter, aktier og obligationer m.m. samt udbytter og renter.

Fordelingen skal dog ikke have betydning for selve skattens beregning, men alene for ansvaret for rigtigheden af de opgivne beløb og for ansvaret for skattens betaling.

Motiveringen for ægteskabsudvalgets forslag findes i redegørelsens afsnit II A 5. Der lægges vægt på, at hver ægtefælle efter ægteskabslovgivningen hæfter over for kreditorer med sin bodel og sit særeje. Denne regel er dog som også anført i redegørelsen gennembrudt af væsentlige undtagelser. Den gælder således ikke for retshandler til fyldestgørelse af den daglige husholdnings

eller børnenes fornødenheder, som sædvanlig foretages i dette øjemed. Endvidere har hustruen beføjelse til på begge ægtefællers ansvar at indgå retshandler til fyldestgørelse af hendes særlige behov.

Udvalget er klar over, at det ikke er muligt at indføre en *generel* ordning, hvorefter ægtefæller i alle tilfælde skal selvangive hver for sig. Hvad enten man lægger vægten på den retlige eller den faktiske råden, får man nemlig ikke et tilstrækkelig skarpt kriterium for fordelingen. Myndighederne ville derfor ofte være henvist til at respektere ægtefællernes indbyrdes aftaler om, på hvis selvangivelse de forskellige beløb skal posteres. Udvalget foreslår derfor en *frivillig ordning*, hvorefter ægtefællerne kan aftale at indgive hver sin selvangivelse og herunder frit bestemme, hvilke indtægtsposter og formuedele hver af dem skal selvangive, bortset dog fra indtægt af den art; som hustruen skal beskattes særskilt af efter kildeskatteovens § 4, stk. 2. Ægtefællerne vil altså med denne begrænsning kunne aftale, at den ene selvangiver indkomst eller formue, der hører til den andens bodel eller særeje.

Når ægtefællerne har benyttet sig af adgangen til at selvangive hver for sig, har hver af dem umiddelbart det strafferetlige ansvar for rigtigheden af sin selvangivelse. Det forudsættes dog, at man bevarer reglen om, at den anden ægtefælle kan drages til ansvar for medvirken, jfr. kontrollovens § 14, stk. 2.

I redegørelsens side 15-16 omtales de *bevismæssige vanskeligheder*, der kan opstå. Man er klar over, at der kan blive tvivl om, hvem af ægtefællerne der har ansvaret for, at et beløb er holdt udenfor selvangivelsen. I sådanne tilfælde skal „beløbet i relation til det strafferetlige ansvar anses som tilhørende begge ægtefæller i forening, medmindre det godtgøres at tilhøre den ene alene som bodel eller særeje“. Der omtales også den situation, at den ene ægtefælle påberåber sig en aftale om, at den anden skulle selvangive et beløb. Her mener man i hvert fald at kunne statuere grov uagtsomhed, hvis den ægtefælle, der påberåber sig aftalen, ikke har benyttet sig af sin adgang til at gennemse den andens selvangivelse. Tilbage står så spørgsmålet om, hvordan det i praksis kan opklares, hvorvidt

ægtefællen har set den anden ægtefælles selvangivelse igennem eller ikke.

2. Ansvar for skatternes betaling.

Hustruen skal principalt hæfte for den skat, der pålignes hende i medfør af kildeskatteovens § 4, stk. 2. For så vidt angår den skat, der pålignes ægtefællerne i forening, bør hæftelsen af praktiske grunde fordeles i forhold til de indkomst- og formuebeløb, hver ægtefælle har selvangivet.

Den særlige adgang for det offentlige til at søge sig fyldestgjort for sit krav hos den subsidiært ansvarlige ægtefælle ved indeholdelse i dennes løn (kildeskatteovens § 73, stk. 4) foreslås ophævet.

Forslaget om fordeling af hæftelsen skal gælde både for den foreløbige skat og for slutskatten. Fordelingen af hæftelsen vil ligesom fordelingen af ansvaret være afhængig af, hvilken aftale ægtefællerne indgår, og vil således i mange tilfælde afvige fra, hvad ægteskabslovgivningen foreskriver. I redegørelsen siges om denne fravigelse, at den ikke kan karakteriseres som stridende mod ægteskabslovgivningens grundlæggende principper. Der er, siges det, tværtimod tale om en retsteknisk forskydning, der er en praktisk nødvendig konsekvens af, at reglerne om ægtefællers ansvar for selvangivelse af indkomst og formue er søgt udformet på en sådan måde, at de så lidt som muligt griber forstyrrende ind i den interne ordning af formueforholdene, parterne indbyrdes er blevet enige om.

Forslaget forudsætter, at *slutopgøret* skal foretages for hver ægtefælle for sig i de tilfælde, hvor de har aftalt at selvangive hver for sig. Det fører bl. a. til, at der kan blive tale om tilbagebetaling til den ene ægtefælle, medens den anden skal betale restskat.

Forslaget om at ophæve adgangen til lønindeholdelse hos den ene ægtefælles arbejdsgiver for skat, der er pålignet den anden ægtefælle, begrundes nærmere side 17 i redegørelsen. Der peges især på, at det kan forekomme mindre rimeligt at holde skat tilbage i en ægtefælles løn, hvis den ægtefælle, som skatten er pålignet, er kommet i økonomiske vanskeligheder, f. eks. på grund af sygdom eller afsoning af fængselsstraf. Det må herved dog erindres, at der er et „loft“ over tilbageholdelsesmuligheden, idet der højst kan tilbageholdes

30 pct. Under de nævnte omstændigheder vil der vel også ofte være en nærliggende mulighed for at få skattelempelse. Når der alligevel er adgang til at inddrive skatten hos den anden ægtefælle ved udpantning, bl. a. i dennes lønindtægt, synes det ikke at kunne være så afgørende for denne, at der også kan ske inddrivelse ved lønindeholdelse. Tværtimod kan det blive en ulempe, at skattemyndighederne tvinges til at foretage udpantning i stedet for lønindeholdelse.

Den foreslåede ordning med hensyn til ansvaret for selvangivelsens rigtighed og hæftelsen for skatternes betaling må ses som en helhed, således at man næppe kan tænke sig ægtefællernes adgang til at selvangive hver for sig gennemført alene for så vidt angår strafansvaret eller alene for så vidt angår hæftelsen for skatterne.

Ordningen må antages i ikke ringe grad at forøge myndighedernes arbejde med at kontrollere selvangivelserne. For de ægtepar, der anvender ordningen, må man sammenholde to selvangivelsesblanketter ved gennemgangen. Det må herved også kontrolleres, om fordelingen på de to selvangivelser er i overensstemmelse med de givne regler. Det vil virke komplicerende, at systemet skal anvendes ved siden af den obligatoriske regel om, at hustruen skal indgive egen selvangivelse vedrørende sin særskilte indkomst og de fradrag, der vedrører denne. Hvor hustruen har særskilt indkomst, må denne under alle omstændigheder selvangives for sig. Ellers bliver det for svært for myndighederne at foretage ansættelsen af hustruens indkomst. Hvis ægteparret vil benytte adgangen til at lade hustruen indgive egen selvangivelse vedrørende anden indtægt end den særskilte og andre fradrag end dem, der efter § 26 i kildeskatteoven skal ske i den særskilte indkomst, bliver det formentlig nødvendigt, at hustruen indgiver *to selvangivelser*. Redegørelsen kommer i øvrigt ikke nærmere ind på spørgsmålet om *fradragene* ved indkomstopgørelsen. Det synes ikke klart, om ægtefæller f. eks. skal kunne fordele fradrag for forsikringer og renteudgifter på deres selvangivelser.

Ansvaret for selvangivelsens rigtighed vil under den foreslåede ordning ofte kunne blive vanskeligere at placere. Arbejdet med

opkrævningen bliver mere kompliceret, fordi de ægtefæller, der benytter sig af ordningen, skal have hver sin skattebillet og behandles hver for sig i tilfælde, hvor skatten ikke betales rettidigt. Dette vil gribe forstyrrende ind i tilrettelæggelsen af den maskinelt styrede indbetalingsordning. Det forudsættes i redegørelsen, at ordningen skal gælde for den *foreløbige* skat. Påligningen af B-skat skal efter kildeskatteoven som hovedregel ikke ske på grundlag af selvangivelse. Hvor ægtefæller vil fordele beskatningen imellem sig efter den foreslåede ordning, må det nødvendigvis gøre, at de indgiver hver sin forskuds selvangivelse. Tilpasningen til den foreløbige beskatning vil rejse en del problemer. Der kan således ske ændringer i de økonomiske forhold i årets løb, og ordningen kan virke forstyrrende ind i de tilfælde, hvor skatten af B-indtægt forudsættes indeholdt i lønindtægt hos skatteyderens arbejdsgiver gennem en reduktion af fradragene.

Man opnår ikke fuld tilpasning til de ægteskabsretlige regler, idet ægtefællerne frit skal kunne bestemme, hvorledes de af ordningen omfattede indkomst- og formuebeløb skal fordeles på deres selvangivelser uden hensyn til, hvis bodel eller særeje det drejer sig om. Man kan ikke se bort fra, at ordningen kan medføre, at den svagere part i et ægteskab går med til en fordeling af skattebyrden, der ikke er rimelig, og det kan få afgørende betydning ved skilsmisse eller separation.

Når der alligevel ikke opnås en ordning, der knytter ansvaret for selvangivelsens rigtighed og for skattens betaling nøje til rådighedsforholdet mellem ægtefællerne, forekommer det på forhånd tvivlsomt, om ordningen frembyder sådanne fordele, at man bør søge den indpasset i kildeskatte-systemet, hvilket vil frembyde betydelige vanskeligheder. I denne forbindelse er der grund til at fremhæve, at den ansvarsfordeling, som den særskilte beskatning af løn- og erhvervsindtægt medfører, i langt det overvejende antal tilfælde vil være tilstrækkelig til imødekommelse af de hensyn, der bærer forslaget.

Som anført ved fremsættelsen af lovforslaget om kildeskattens ikrafttræden kan man, når det bliver muligt, lade en arbejdsgruppe se nærmere på, hvilke muligheder

der foreligger for en sådan indpasning. Det vil være naturligt i denne forbindelse at orientere sig om, hvilke synspunkter de centrale og lokale ligningsmyndigheder vil fremføre herom.

I det følgende er opstillet et eksempel til belysning af, hvorledes de foreslåede regler vil virke.

Eksempel.

Et ægtepar forventer i indkomståret 1971 tilsammen at oppebære en indkomst på 90.000 kr., der fremkommer således:

Indtægter.

Mandens lønindtægt	69.000 kr.
Hustruens lønindtægt	16.000 -
Renter	12.000 -
	<u>97.000 kr.</u>

Fradrag.

Mandens lønmodtagerfradrag	1.500 kr.
Hustruens lønmodtagerfradrag	1.500 -
Præmie til renteforsikring	4.000 -
	<u>7.000</u>

Skattepligtig indkomst 90.000 kr.

Efter de gældende regler om særskilt beskatning skal ægtefællernes indtægt opgøres således:

Mandens indtægt.

Lønindtægt	69.000 kr.
Renter	12.000 -
	<u>81.000 kr.</u>

Lønmodtagerfradrag	1.500 kr.
Præmie til renteforsikring	4.000 -
	<u>5.500 -</u>

Skattepligtig indkomst 75.500 kr.

Hustruens indtægt.

Lønindtægt	16.000 kr.
Lønmodtagerfradrag	1.500 -
	<u>14.500 kr.</u>

På grundlag af de således opgjorte skattepligtige indkomster skal forskudsskatten beregnes for mand og hustru hver for sig. Det kan f. eks. tænkes, at mandens

skat bliver 34.700 kr. og hustruens 3.500 kr., således at ægtefællerne tilsammen skal betale 38.200 kr.

Ægteskabsudvalgets forslag forudsætter, at denne skatteberegning opretholdes i den forstand, at ægtefællerne tilsammen skal betale et beløb svarende til mandens og hustruens samlede skat. Derimod skal ægtefællerne kunne aftale, at indkomsternes og dermed skattebeløbets fordeling mellem mand og hustru bliver anderledes end efter lovens almindelige regler.

De kan f. eks. aftale, at hustruen skal selvangive halvdelen af renteindtægten og have fradrag for halvdelen af præmien til renteforsikringen.

Herefter indgives forskudsselvangivelser således:

Mandens andel af indkomsten efter aftalen:

Lønindtægt	69.000 kr.
Renter $\frac{1}{2}$ af 12.000 kr.	6.000 -
	<u>75.000 kr.</u>

Lønmodtagerfradrag	1.500 kr.
Præmie $\frac{1}{2}$ af 4.000 kr.	2.000 -
	<u>3.500 -</u>

Skattepligtig indkomst 71.500 kr.

Hustruens andel af indkomsten efter aftalen:

Lønindtægt	16.000 kr.
Renter $\frac{1}{2}$ af 12.000 kr.	6.000 -
	<u>22.000 kr.</u>

Lønmodtagerfradrag	1.500 kr.
Præmie $\frac{1}{2}$ af 4.000 kr.	2.000 -
	<u>3.500 -</u>

Skattepligtig indkomst 18.500 kr.

Herefter skal manden betale $\frac{71.500}{90.000} \cdot 100$

= 79,444 pct. af den samlede skat på 38.200 kr. eller 30.348 kr., og hustruen skal betale resten, det vil sige 38.200 kr. \div 30.348 kr. = 7.852 kr. På grundlag af disse forskudsskattebeløb skal skattekortenes fradrag og trækprocenter fastsættes. Da hustruens lønindtægt er 16.000 kr., bliver hendes trækprocent forholdsvis høj, og der kan derfor for hendes vedkommende evt. blive tale om at opkræve en del af skatten i henhold til B-skattebillet.

Efter indkomstårets udløb indgiver ægtefællerne selvangivelser på grundlag af det faktiske indkomstforløb. Indkomstansæt-

telsen for ægtefællerne foretages efter lovens regler, og skattemyndighederne beregner ægtefællernes skat under forudsætning af særskilt beskatning efter lovens regler. De for hver ægtefælle beregnede skattebeløb lægges sammen, og det samlede beløb fordeles på ægtefællerne i overensstemmelse med den trufne aftale, der eventuelt kan være ændret i forbindelse med den endelige selvangivelse. Overskydende skat eller restskat opgøres og afregnes med hver ægtefælle for sig.

Vedrørende forslag til lov om ikrafttræden af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

Spørgsmål 5:

Hvilke indkomstarter kan der blive tale om at henføre under bestemmelsen i § 10?

Svar:

Til forståelse af hensigten med den foreslåede beskatning af overført indkomst skal man indledningsvis fremhæve, at reglen alene er indsat for at modvirke omgåelse af reglerne om beskatning af overskydende indkomst, jfr. bemærkningerne til ikrafttrædelseslovforslaget side 6, sp. 2. Sådanne omgælder kan bl. a. tænkes iværksat ved en vilkårlig anvendelse af reglerne om afskrivning på driftsmidler og om varelager nedskrivninger i årene 1969 og 1970. Der vil også kunne opnås betydelige skattemæssige fordele ved at foretage store udlodninger eller lønudbetalinger fra aktieselskaber og foreninger m. v. i de nævnte år, jfr. de i bemærkningerne side 9, sp. 2, opstillede eksempler.

Det har således ikke været tanken at gøre bestemmelsen udtømmende i den forstand, at enhver tænkelig form for overførsel af indkomst til indkomståret 1969 skulle medtages.

De indkomstarter, der omfattes af § 10, stk. 1, vil fremkomme i form af forøgelse af den almindelige skattepligtige indkomst ved de i bestemmelsen nævnte regnskabsmæssige dispositioner, hvoraf formindskelse af afskrivninger på driftsmidler og varelager er langt de mest betydningsfulde. Som bestemmelsen i stk. 1 er formuleret, vil den ikke omfatte egentlige indtægter, der retligt er erhvervet i 1969, f. eks. ved en øget arbejdsindsats eller øget omsætning i en erhvervsvirksomhed.

I øvrigt henvises til svaret på spørgsmål 6.

Bestemmelsen i § 10, stk. 2, vedrører udbytte og anden udlodning fra selskaber m. v. samt lønninger, tantieme og lignende fra selskaber m. v.

Spørgsmål 6:

Udvalget anmoder om en redegørelse for, hvad udtrykket „ændring af fremgangsmåden ved indkomstopgørelsen“ i § 10, stk. 1, kan dække over.

Svar:

Med det nævnte udtryk sigtes til rent regnskabsmæssige dispositioner, der ikke medfører nogen forøget pengeindtægt, sådan som det er tilfældet, hvor skatteyderen øger sin arbejdsindsats eller omsætningen i sin virksomhed.

Som eksempler på tilfælde, der omfattes af udtrykket, kan nævnes:

a. Forøgelse af indkomsten ved en væsentlig formindskelse af afskrivning på driftsmidler i forhold til tidligere år.

b. Forøgelse af indkomsten ved en væsentlig formindskelse af varelager nedskrivning i forhold til tidligere år.

c. Forøgelse af indkomsten ved at aktivere driftsmidler af den i afskrivningslovens § 3, stk. 1, nævnte art („småaktiver“) i stedet for at fradrage udgiften, når dette hidtil har været den normale fremgangsmåde.

d. Forøgelse af indkomsten i forbindelse med regnskabsomlægning.

Spørgsmål 7:

Er det muligt at sondre mellem den indkomstoverførsel, der sker ved nedsættelse af afskrivningsprocenten, og den, der sker ved, at et varelager under anvendelse af samme afskrivningsprocent som i tidligere år nedbringes ved, at der ikke i sædvanligt omfang foretages køb til erstatning for solgte varer?

Svar:

Efter formuleringen af § 10, stk. 1, vil der kun blive tale om overført indkomst i forbindelse med varelager nedskrivning, når skatteyderen nedsætter den procentsats, hvormed han afskriver på sit varelager. De tilfælde, hvor indkomsten forøges, ved at varelageret og dermed nedskrivningen på dette reduceres, vil kunne udsøndres, idet der i disse tilfælde ikke sker nogen ændring af procentsatsen for nedskrivningen.

Spørgsmål 8:

Kan det nærmere afgrænses, hvad der i henhold til § 10, stk. 2, efter et selskabs hidtidige forhold må anses for det normale?

Svar:

En nærmere afgrænsning måtte formentlig gå ud på, at overført indkomst af den i § 10, stk. 2, nævnte art alene foreligger, når udbyttet, lønnen eller tantiemen m. v. overstiger, hvad der i nogle foregående år gennemsnitligt er udbetalt, med en vis procent. Det vil imidlertid næppe være muligt at udforme en anvendelig, generel regel af denne art.

Man må i det enkelte tilfælde foretage en konkret bedømmelse af, om der foreligger en unormalt stor udbetaling, og her må det være nærliggende at sammenligne med forholdene i de nærmest foregående år og de aftaler, der her har foreligget.

Spørgsmål 9:

Hvad er begrundelsen for reglen i § 10, stk. 3?

Svar:

Som anført i bemærkningerne til ikrafttrædelseslovforslaget side 6, sp. 2, er reglen foreslået af praktiske grunde. Under hensyn til baggrunden for reglerne om overført indkomst har man for at lette administrationen af overgangsordningen fundet det forsvarligt at bortse fra beskatning som overført indkomst af beløb under 10.000 kr. Er beløbet højere, beskattes det fuldt ud som overført indkomst. Der er således ikke tale om et egentligt skattefrit fradrag.

Hvis der f. eks. foreligger en overført indkomst på 8.000 kr., indgår beløbet i den skattepligtige indkomst for 1969 og kan som enhver anden indkomstforøgelse blive undergivet beskatning efter reglerne om overskydende indkomst.

Spørgsmål 10:

Hvad er årsagen til, at man i § 10, stk. 3, har valgt at fritage overførte indkomstbeløb, der er under 10.000 kr., medens overførte indkomstbeløb på 10.000 kr. og derover beskattes fuldt ud? Ville det ikke give en rimeligere overgang mellem behandlingen af de forskellige indkomststørrelser, hvis man

fritog de første 10.000 kr. af overført indkomst?

Svar:

Reglen i § 10, stk. 3, er alene foreslået for at lette administrationen af overgangsordningen ved at fritage de lignende myndigheder for at beskæftige sig med forhold, der i sammenhæng med begrundelsen for reglerne om beskatning af overført indkomst, jfr. svaret på spørgsmål 5, forekommer mindre væsentlige. Det har ikke været hensigten at indføre et egentligt skattefrit fradrag i overført indkomst. Ved vurderingen af bestemmelsens rimelighed må det tages i betragtning, at beskattet overført indkomst fragår ved opgørelsen af overskydende indkomst. Kommer en overført indkomst lige op over grænsen, bliver den således fuldt beskattet som overført indkomst, men trækkes til gengæld fra i eventuel overskydende indkomst.

Spørgsmål 11:

Under hvilken bestemmelse skal spekulationsfortjenester i henhold til statsskatte-lovens § 5, stk. 1, a, henføres, og hvad er begrundelsen herfor?

Svar:

Spekulationsfortjeneste omfattes ikke af reglen om overført indkomst, men kan medføre overskydende indkomst og blive beskattet efter reglerne herom.

Når spekulationsfortjeneste ikke foreslås henført under overført indkomst, beror det på, at der ikke er nærliggende mulighed for at omgå reglerne om beskatning af overskydende indkomst ved en vilkårlig placering af salg af aktiver i årene 1969 og 1970.

Spørgsmål 12:

Ordlyden af § 14, stk. 1, tyder på, at der ved opgørelsen af overskydende indkomst *ikke* i den ansatte skattepligtige indkomst for skatteåret 1969 skal bortses fra overført indkomst, der er mindre end 10.000 kr., hvorfor der i henhold til § 10, stk. 3, ikke er svaret skat deraf. Er denne opfattelse korrekt?

Svar:

Ja.

Spørgsmål 13:

Som følge af bestemmelsen i § 1, stk. 2, bliver den virkelige marginalbeskatning af indtægten i 1968 for de højeste indtægter omkring 30 pct. Er der under hensyn hertil tilstrækkelig grund til for indkomståret 1969 at opstille en sondring mellem overført indkomst og overskydende indkomst, når dette ikke er sket for indkomståret 1968, eller — set under en anden synsvinkel — kan dette forhold ikke begrunde, at man også for indkomståret 1968 vedtager regler, der forhindrer udnyttelse af overgangsreglerne ved overførsel af indkomst?

Svar:

Skatten af overført indkomst skal efter forslaget beregnes som en forholdsmæssig andel af de indkomstskeer, der skulle være svaret af hele indkomsten i 1969, hvis den ikke var fritaget for beskatning. I almindelighed vil skatten af overført indkomst herefter blive højere end de 30 pct., der skal svares af overskydende indkomst. Denne forskel i beskatningen har sin grundelse i, at reglerne om overført indkomst skal tjene til at imødegå forsøg på omgåelse af reglerne om beskatning af overskydende indkomst. Reglerne tager altså sigte på at tilskynde skatteyderne til ikke at foretage de omhandlede dispositioner, og de kan altid undgå den noget kraftigere beskatning af overført indkomst ved at afholde sig derfra.

Som omtalt i bemærkningerne side 7, sp. 1, kunne der for så vidt være grund til også at beskatte overskydende og overført indkomst i 1968, hvor indkomsten kun beskattes for et halvt skatteår. Det ville imidlertid komplicere reglerne om beskatningen i overgangsperioden væsentligt og medføre en betydelig forøgelse af administrationen netop i den periode, hvor kildeskatteordningen sættes i værk. Indkomsten i 1968 bliver trods alt halvt beskattet, og man har herefter fundet det forsvarligt at begrænse overgangsbeskatningen til indkomståret 1969, hvor faren for misbrug må anses for langt større.

Spørgsmål 14:

Udvalget anmoder om ministerens bemærkninger til artiklen om efterbetaleres

beskatning i Skattepolitisk Oversigt, nr. 2, 1968, side 50-55.

Svar:

I den nævnte artikel i Skattepolitisk Oversigt behandles problemerne vedrørende skatteydere, der skal efterbetale skat for skatteårene forud for skatteåret 1968-69. Skatterne for sådanne skatteår beregnes efter skalaer, der bygger på en forudsætning om, at skattebeløbene kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Denne forudsætning holder imidlertid ikke stik efter skattefradragsreglens ophævelse. I artiklen peges der på, at efterbetalerens skattemæssige stilling med de lovregler, der foreligger i dag, helt vil bero på, hvornår efterbeskatningen finder sted.

a. Er efterbeskatningen sket forud for det indkomstår, der ligger til grund for skatteåret 1968-69 (*forud for indkomståret 1967*), vil skatteyderen have haft lejlighed til at fradrage det pålignede skattebeløb efter skattefradragsreglen.

b. Er efterbeskatningen sket i *indkomståret 1967*, vil skatteyderen ikke have haft adgang til at fradrage skattebeløbet ved indkomstopgørelsen, idet skattefradragsreglen er ophævet med virkning fra og med skatteåret 1968-69. Bortfaldet af skattefradragsreglen er for dette skatteårs vedkommende blevet opvejet gennem ændrede udskrivningsskalaer og ved reglerne om reguleringsfradrag, som er indeholdt i § 3 i lov nr. 452 af 8. december 1967 om ændring af ligningsloven.

c. Der er ikke gennemført regler om reguleringsfradrag eller andre regler, som afbøder virkningerne af skattefradragsreglens bortfald for så vidt angår skatteefterbetalinger, som først finder sted i *indkomståret 1968 eller senere indkomstår*.

Regler om reguleringsfradrag vedrørende skattebetalinger, herunder også skatteefterbetalinger, der finder sted i indkomståret 1968, var indeholdt i § 20 i det den 9. november 1967 fremsatte forslag til lov om ikrafttræden af kildeskatteoven (lovforslag nr. 48/1967-68, 1. samling). Når reglerne ikke er medtaget i det den 13. marts 1968 genfremsatte forslag til ikrafttrædelseslov (lovforslag nr. 77/1967-68, 2. samling), må det ses i sammenhæng med kildeskatteordningens udsættelse til 1. januar 1970.

Det er regeringens hensigt, at der for *indkomståret 1968* (skatteåret 1969-70) skal søges gennemført regler, der i det store og hele kommer til at svare til reglerne om reguleringsfradrag for indkomståret 1967.

Regeringen er af den mening, at der også må tages hensyn til virkningerne af skattefradragsreglens bortfald i tilfælde, hvor skatter vedrørende skatteår forud for skatteåret 1968-69 betales *efter udløbet af indkomståret 1968*. Forslag til regler herom vil senere blive fremsat.

Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

Spørgsmål 15:

Hvad er begrundelsen for, at lønmodtagerfradraget behandles både i ligningsloven og kildeskatteloven?

Svar:

Man har fundet det hensigtsmæssigt, at de almindelige regler om fradrag for udgifter i forbindelse med lønarbejde findes i ligningsloven (§§ 9, 9 A, 9 B, 9 C og 9 D), medens den særlige regel om et fast lønmodtagerfradrag optages i kildeskatteloven. Det er bl. a. også praktisk, fordi det faste fradrag tillige omfatter fradrag for udgifter til arbejdsløshedsforsikring i henhold til renteforsikringslovens § 1, stk. 1 a.

Spørgsmål 16:

Hvorfor skal efter ligningslovens § 9 A fradraget på 4.200 kr. kun ydes til gifte mænd og ikke til gifte kvinder? Hvilke fradrag indrømmes i tilfælde, hvor to ægtefæller begge har lønindtægt indtjent i Grønland?

Svar:

Da Grønlandsfradraget blev indført i ligningsloven med virkning fra skatteåret 1966-67 fandt man det rimeligt, at fradraget skulle være større for familieforsørgere end for enlige. Efter den gældende regel i ligningslovens § 9 A ydes det særlige Grønlandsfradrag med 4.200 kr. til familieforsørgere. En gift kvinde, der arbejder i Grønland, får

normalt fradrag efter satsen for andre skattepligtige, 2.400 kr.

Formålet med nærværende lovforslag har alene været at tilpasse ligningslovens regler bedst muligt til kildeskatteordningen, og man har derfor ikke overvejet nogen ændring af Grønlandsfradraget for en gift kvinde, der har arbejde i Grønland, medens manden opholder sig i Syddanmark.

Hvis to ægtefæller begge har lønindtægt i Grønland, opnår hustruen Grønlandsfradrag med 2.400 kr. og manden med 4.200 kr., jfr. forslaget bemærkninger til ændringsforslag nr. 5.

Spørgsmål 17:

Er det ikke administrativt uhensigtsmæssigt, at der efter § 1, nr. 10 og 11, ikke skal anvendes samme ejendomsvurdering ved fastsættelsen af lejeværdien og ved beregningen af standardfradraget?

Svar:

Efter forslaget skal standardfradraget beregnes med 1 pct. af den senest foreliggende ejendomsværdi. Det kan næppe medføre administrative lettelser af nævneværdig betydning, om man i alle tilfælde skulle beregne standardfradraget på grundlag af samme ejendomsværdi, som lægges til grund for lejeværdiens beregning. Det bemærkes i denne forbindelse, at den seneste ejendomsværdi altid vil være oplyst i selvangivelsen.

Spørgsmål 18:

I hvor mange tilfælde er der i de senere skatteår ansøgt om lempelse i henhold til ligningslovens § 27, og i hvor mange tilfælde er ansøgningen imødekommet? Besvarelsen bedes opdelt på henholdsvis landbrug og andre erhverv.

Svar:

Ifølge skatterådernes indberetninger for skatteårene 1966-67 og 1967-68 kan antallet af ansøgninger opgøres således:

Skatteåret 1966-67.

	Landbrugere	Andre	I alt
Antal nedsættelser	2.004	78	2.082
Antal afslag	556	141	697
Antal ansøgninger	2.560	219	2.779

Skatteåret 1967-68.

	Landbrugere	Andre	I alt
Antal nedsættelser	1.690	87	1.777
Antal afslag	562	135	697
Antal ansøgninger	2.252	222	2.474

For skatteåret 1966-67 foreligger der oplysninger fra samtlige 87 skatteråd. For skatteåret 1967-68 mangler der oplysninger fra seks skatteråd. Det drejer sig om skatte-kredse, der i tidligere år har haft meget få ansøgninger, og oplysninger herfra vil derfor næppe medføre større ændringer i de anførte tal for skatteåret 1967-68.

Spørgsmål 19:

Hvad er baggrunden for forslaget i § 1, nr. 19, om bemyndigelse for finansministeren til i visse tilfælde at fastsætte andre klagefrister end angivet i statsskatteloven?

Svar:

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget er det tvivlsomt, om de gældende frister for ligningsarbejdet og for indgivelse af klage vil kunne anvendes under den omlægning af arbejdsgangen, som kildeskatten medfører. Dette gælder i første række med hensyn til fristerne for ligningsarbejdet. I det omfang, der sker ændring af ligningsfristerne, må klagefristerne ændres tilsvarende. Det er ikke tanken at fastsætte bestemmelser, som kan indebære en forringelse af adgangen for borgerne til at klage over en skatteansættelse. Klagefristen på 4 uger til landsskatteretten berøres ikke af forslaget.

Spørgsmål 20:

Bør de i § 1, nr. 19, omhandlede frister ikke på ny fremgå af loven, når overgangstiden er passeret?

Svar:

Når de omhandlede frister er tilstrækkeligt indarbejdet i et sikkert virkende system, vil der antagelig ikke være noget til hinder for, at bestemmelserne optages i loven, hvis dette foretrækkes af principielle grunde.

Spørgsmål 21:

Udvalget anmoder om en redegørelse for forskudligningsprocessen. Herunder bedes følgende spørgsmål vedrørende den foreslåede § 32 D besvaret:

- Er 2. punktum ikke for vidtgående? Er det ikke for store beføjelser at tillægge en enkelt person, navnlig i de nye stor-kommuner?
- Bør der ikke skabes mulighed for klage over forskudligningen?
- Hvorfor er det ifølge stk. 1, sidste punktum, amtsskatteinspektoratet, der skal bistå den kommunale ligningsmyndighed, og ikke som hidtil ligningsrådet?

Svar:

I samarbejde med det centrale personregister (P R) optages der forud for indkomståret et mandtal over alle personer, der kan forventes at blive skattepligtige i det pågældende indkomstår. Sammen med mandtalslisten udskrives oplysningsskemaer og eventuelt andet materiale til udsendelse til skatteyderne, som i alle tilfælde skal have mulighed for — og i visse tilfælde pligt til — at meddele oplysninger om den forventede indkomst m. m. til brug ved den foreløbige ansættelse (forskudsregistreringen).

I starten, f. eks. i de 2 første år under kildeskatteordningen, kan det vise sig hensigtsmæssigt at udsende oplysningsskemaer til alle skattepligtige. På lidt længere sigt må udsendelsen derimod kunne begrænses, således at kun personer, der har pligt til at meddele oplysninger om de forventede indkomst- og formueforhold, eller for hvilke der findes konkret anledning til at opfordre til indsendelse af nærmere oplysninger, får tilsendt skema. Der vil dog i alle tilfælde være ret for skatteyderne til at „forskudselvangive“.

Mandtalslister og øvrigt maskinelt udskrevet materiale tilsendes kommunerne til videre ekspedition. I en periode efter udløbet af fristen for skatteydernes tilbage-sendelse af oplysningsskemaer foretager kommunerne forskudsregistreringen på grundlag af de indkomne oplysningsskemaer eller — hvor sådanne ikke foreligger — på grundlag af de oplysninger om de skattepligtiges indkomst- og formueforhold, som foreligger i forbindelse med den seneste forudgående skatteansættelse, jfr. kildeskatte-lovens § 52, stk. 1.

Resultaterne af forskudsregistreringen konverteres af kommunerne, eventuelt med bistand af de kommunale EDB-centraller, til maskinelt læsbar form. Ved en efterfø-

gende maskinel behandling udskrives skattekort (til lønmodtagere m. fl.) og B-skattebilletter (til selvstændige erhvervsdrivende m. fl.). Skattekortene skal udsendes til skatteyderne senest omkring 1. december, og B-skattebilletterne senest omkring 31. december forud for indkomståret.

Tidsskemaet for disse processer er ikke endeligt fastlagt, og det kan i forbindelse med det omtalte spørgsmål om generel udsendelse af oplysningsskemaer til skatteyderne tænkes, at tidsskemaet i startperioden bliver afvigende fra det endelige system. I starten kan det f. eks. tænkes, at tiderne for udførelse af de forskellige funktioner bliver således:

Optagelse af forskudsmandtal	15/7 - 21/7
Udskrivning og distribution af forskudsmateriale til kommunerne	21/7 - 6/8
Distribution af oplysningsskemaer til skatteyderne	6/8 - 16/8
Udfyldelse og tilbagesendelse af oplysningsskemaer	16/8 - 1/9
Forskudsregistrering og konvertering	1/9 - 15/10
Forsendelse af forskudsregistreringsresultater til maskinel behandling	15/10 - 20/10
Forskudsberegning	20/10 - 27/10
Udskrivning af skattekort	27/10 - 11/11
Distribution af skattekort	11/11 - 21/11
Udskrivning og distribution af B-skattebilletter	27/10 - 15/12

Ad a) De forholdsvis snævre frister, der må fastsættes som led i den EDB-mæssige behandling før og efter forskudsregistreringen, må nødvendigvis overholdes nøje som vilkår for, at materialet kan være skatteyderne rettidigt i hænde. Det er endvidere af største betydning for systemet, at materialet efter behandlingen i de forskellige led afleveres i den rette form som grundlag for de maskinelle beregnings- og udskrivningsopgaver. Der må derfor lægges afgørende vægt på hurtig og sikker udførelse af de overvejende kontormæssige funktioner i forbindelse med forskudsregistreringsprocessen.

Det kan i denne forbindelse også fremhæves, at der her alene er tale om fastsættelse af grundlaget for et foreløbigt skatteilsvar med en efterfølgende egentlig (slut)

ligning og slutopgørelse efter indkomstårets udløb. Da der dernæst i alle tilfælde forudsættes åbnet adgang til at begære ansættelsen af forskudsgrundlaget efterprøvet af den kommunale ligningsmyndighed, har man efter forhandling med de kommunale organisationer ikke fundet det betænkeligt at foreslå hjemmel til at henlægge beføjelserne vedrørende forskudsregistreringen til en enkelt person. Det vil i praksis antagelig som regel blive lederen af den kommunale skatteadministration, således at hele skatteadministrationen vil være til rådighed ved arbejdets udførelse under den ansvarlige leder.

Ad b) Når der som omtalt ad a) skal være ret til at forelægge beslutninger vedrørende forskudsregistreringen for den kommunale ligningsmyndighed, vil der antagelig ikke være behov for egentlig klageadgang (til skatteråd og landsskatteret). Efter indkomstårets udløb afløses forskudsansættelsen af en slutansættelse, der vil kunne påklages efter de hidtidige regler. En adgang til klage over forskudsregistreringen ville derfor være af meget begrænset værdi for skatteyderne sammenlignet med den betydelige ekstra administration, som klageadgangen ville medføre.

Det kan oplyses, at man i Norge har gjort gode erfaringer med de dér gældende regler, som ikke giver adgang til klage over forskudsgrundlaget.

Ad c) Efter § 3, stk. 4, i lov nr. 204 af 3. juni 1967 om amtsskatteråd og amtsskatteinspektorater kan finansministeren bestemme, at et amtsskatteinspektorat skal bistå et eller flere skatteråd med udførelse af sekretariatsforretninger. Hvor der med finansministerens godkendelse træffes aftale mellem et skatteråd og en kommune om, at kommunens ligningskontor skal virke som sekretariat for skatterådet, påhviler det efter den nævnte bestemmelse amtsskatteinspektoratet på ligningsdirektoratets vegne at varetage tilsynet med sekretariatets virksomhed for skatterådet.

Man har fundet det hensigtsmæssigt, at den bistand, der kan blive tale om at yde en kommune ved fastsættelsen af forskudsskattegrundlaget, på tilsvarende måde ydes af amtsskatteinspektoratet, der efter den nævnte lov fører tilsyn med ansættelsen af indkomst og formue, jfr. lovens § 3, stk. 1.

Det må anses for mest praktisk, at bistanden ydes af den stedlige myndighed og ikke direkte af ligningsdirektoratet eller ligningsrådet.

Spørgsmål 22:

Hvilke regler påtænkes fastsat i medfør af § 32 D, stk. 2, sidste punktum, og hvad dækker udtrykket „m. v.“ over?

Svar:

Bestemmelsen i § 32 D, stk. 2, sidste punktum, tager sigte på fastsættelse af de regler, der skal gælde for afvikling af skattetilsvaret i tilfælde, hvor der i årets løb sker afbrydelser eller andre ændringer i skattepligtsforholdene. Det drejer sig navnlig om tilfælde, hvor en skattepligtig person fraflytter til udlandet eller afgår ved døden, eller hvor behandlingen af et dødsbo afsluttes. Endvidere omfatter bestemmelsen tilfælde, hvor personer indgår ægteskab, eller hvor et ægteskab opløses. Det vil utvivlsomt i nogle af disse tilfælde vise sig upraktisk, om der først efter årets udløb skal indgives selvangivelse og ske endelig afvikling af skattetilsvaret. F. eks. ved en persons fraflytning til udlandet eller ved privat skifte efter en persons død vil det i reglen være særdeles upraktisk at skulle afvente de sædvanlige selvangivelses- og skattebetalingsterminer. Her vil det både for de skattepligtige og for skattemyndighederne være hensigtsmæssigt at søge beskatningen afviklet i så nær tilknytning som muligt til de begivenheder, som bevirker ændringerne i skattepligtsforholdene. På den anden side taler praktisk-administrative hensyn for at gennemføre færrest mulige afvigelser fra de almindelige regler om ligning og skattebetaling. Den nærmere behandling af de heromhandlede særtilfælde vil bedst kunne fastlægges i forbindelse med den almindelige tilrettelæggelse af kildeskattens administration. Det er derfor fundet mest hensigtsmæssigt at overlade det til finansministeren at udforme bestemmelserne under hensyn til, hvad der efter det fortsatte arbejde med kildeskattens administration viser sig mest praktisk.

Det tilføjes, at der for så vidt angår særlig indkomstskat, som påhviler personer, der fraflytter til udlandet, i den gældende lov

findes bestemmelser, der bemyndiger finansministeren til at fastsætte de nærmere regler om ligning og ansættelse af den særlige indkomst og om opkrævning, indbetaling og forrentning af den særlige indkomstskat, jfr. lovens § 14, stk. 7.

Udtrykket „m. v.“ dækker navnlig over det i kildeskattelovens § 61, stk. 2, omhandlede tillæg til restskat og den i § 62, stk. 2, omhandlede godtgørelse i anledning af overskydende skat.

Spørgsmål 23:

Hvor langt er man nået med forhandlingerne med de kommunale myndigheder om de i § 32 D, stk. 3, nævnte forhold, og hvilke regler påtænkes fastsat herom som lovbestemmelser eller på anden måde?

Svar:

Der kan henvises til det som bilag 3 til lovforslag nr. 78 af 13. marts 1968 om ændring af kildeskatteloven optagne notat af 20. december 1967 indeholdende de af den daværende finansminister fastlagte retningslinier for den administrative tilrettelæggelse af kildeskatteordningen. Som anført i notatet er disse retningslinier, hvad angår fordelingen af arbejdet mellem stat og kommune, i overensstemmelse med aftalen af 14. september 1967 med kommunerne (bilag 2 til det nævnte lovforslag). Udformningen af nogle tekniske detaljer vedrørende fordelingen af opgaverne mellem de statslige og de kommunale myndigheder og mellem Datacentralen og de kommunale EDB-centraller forhandles videre med repræsentanter for kommunerne. De regler, man når frem til, vil mest hensigtsmæssigt kunne optages i en bekendtgørelse, idet der må forudses ændringer af fordelingen af arbejdsopgaverne, efterhånden som EDB-systemet bliver udviklet. Der er her også en sammenhæng med de igangværende kommunesammenlægninger. Allerede som følge heraf vil det ikke være praktisk at fastsætte de omhandlede regler som lovbestemmelser.

Spørgsmål 24:

I hvilket omfang vil de i § 32 D omhandlede bemyndigelser for finansministeren efter overgangstiden bortfalde og blive erstattet af lovbestemte regler?

Svar:

Bemyndigelsesreglen i stk. 2, 1. punktum, angår fastsættelse af regler om optagelse af mandtal m. m., altså rent teknisk betegnede forhold, og det er et spørgsmål, om sådanne regler har deres naturlige plads i selve lovtæksten.

Bemyndigelsesbestemmelsen i stk. 2, sidste punktum, svarer, som det fremgår af svaret på spørgsmål 22, i det væsentlige til en gældende regel i lov om særlig indkomstskat.

Bemyndigelsesbestemmelsen i stk. 3 angår spørgsmålet om, hvilke myndigheder der skal varetage de forskellige beregnings- og opkrævningsopgaver under kildeskatten. Hvis det findes ønskeligt, kan reglerne herom, der må anses for væsentligst at være af teknisk karakter, optages i lovtæksten senere, jfr. svaret på spørgsmål 23. Hvad angår de mere udadvendte opgaver med selve fastsættelsen af forskudsskattegrundlaget, er det i bestemmelsens stk. 1 foreslået lovfæstet, hvilken myndighed der skal varetage disse opgaver.

Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Ændringer som følge af kildeskattens ikrafttræden).

Spørgsmål 25:

Hvordan stiller ministeren sig til at lade 3-årsreglen i den gældende lovs § 12 forblive i kraft?

Svar:

Den omhandlede regel blev indsat i loven under udvalgsbehandlingen (betænkning af 28. marts 1958). Begrundelsen var, at den særlige indkomstskat ikke kan fradrages ved indkomstopgørelsen, og at det derfor kunne være fordelagtigt for skatteyderen at få den særlige indkomst beskattet som almindelig indkomst fordelt over nogle år. Fradragsretten for den forøgede indkomstskat kunne på de lavere indtægtstrin i visse tilfælde medføre en lavere samlet beskatning end efter reglerne om særlig indkomstskat. Efter at fradragsretten for betalte skatter er ophævet, vil der næppe være større trang til at få en særlig indkomst beskattet som almindelig indkomst. En sådan valgmulighed vil desuden passe

dårligt ind i kildeskattesystemet. Der synes herefter ikke at være tilstrækkeligt grundlag for at opretholde reglen i § 12. Man kunne i stedet overveje en regel om, at underskud i den almindelige indkomst kan modregnes i særlig indkomst.

Spørgsmål 26:

Hvilke særlige administrative vanskeligheder kan medføre, at den i spørgsmål 25 omhandlede valgmulighed vil passe dårligt ind i kildeskattesystemet?

Svar:

Såfremt man opretholdt adgangen til at vælge den særlige indkomst beskattet som almindelig indkomst over 3 år, måtte begæring herom formentlig ligesom efter den gældende regel fremsættes senest samtidig med indgivelsen af selvangivelsen for det indkomstår, hvori den særlige indkomst er erhvervet.

Hvor en skattepligtig således ved selvangivelsen begærer en særlig indkomst fordelt over 3 år, skal den første tredjedel tillægges den skattepligtige almindelige indkomst for det forløbne år. Der har i almindelighed ikke været mulighed for at tage hensyn hertil ved fastsættelsen af forskudsgrundlaget, og tillægget af den særlige indkomst vil derfor som regel betyde, at skatten heraf må betales som restskat. Hvis den skattepligtige efter erhvervelsen af den særlige indkomst uden at afvente indkomstårets udløb begærer, at der ved den foreløbige beskatning tages hensyn til, at han ønsker den særlige indkomst fordelt over 3 år, må der på grundlag heraf ske fornøden ændring af forskudsgrundlaget. I så fald opstår der spørgsmål om, hvorvidt den skattepligtige skal være bundet af denne begæring, eller om han senere — ved erhvervelse af anden særlig indkomst senere på året eller ved indgivelsen af selvangivelse efter årets udløb — kan omgøre sin beslutning, således at han i stedet betaler særlig indkomstskat.

Den næste tredjedel af den særlige indkomst skal tillægges den almindelige indkomst for det år, i hvilket selvangivelsen indgives. Der kan således i almindelighed heller ikke for dette år være taget hensyn til forholdet ved fastsættelsen af forskudsgrundlaget. Skal det søges undgået, at der opstår

restskat vedrørende denne tredjedel af den særlige indkomst, må der herefter foretages fornøden ændring af forskudsgrundlaget i indkomstårs løb.

For det tredje indkomstår vil der ved fastsættelsen af forskudsgrundlaget forud

for indkomståret kunne tages hensyn til den sidste tredjedel af den særlige indkomst.

Det må antages, at de omtalte forhold vedrørende de to første af de tre indkomstår vil indebære betydelige praktisk-administrative besværligheder.

Bilag 2.

Udvalgets spørgsmål til indenrigsministeren og ministerens besvarelse.

Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om kommunal indkomstskat.

Spørgsmål:

Danske statsborgere, der af den danske stat er udsendt til tjeneste uden for riget, inddrages under beskatning ved kildeskattens indførelse. De pågældende vil i henhold til § 2, stk. 4, i lov om kommunal indkomstskat blive underkastet forskellig beskatning, alt efter hvilken kommune der ved deres udrejse var berettiget til deres kommunale indkomstskat.

Kan der foreslås en regel, der medfører en ensartet samlet beskatning uanset det nævnte kriterium, der er baseret på forhold, der kan være af ret tilfældig karakter?

Svar:

Efter reglerne i lov om kommunal indkomstskat beregnes den en skatteyder påhvilende kommunale indkomstskat for et givet kalenderår efter reglerne i den kommune (skattekommune), hvortil han har en nærmere angivet bopælsmæssig tilknytning på et bestemt tidspunkt forud for kalenderåret. Udenrigstjenestens medarbejdere, der omfattes af § 1, nr. 5, i kildeskatteloven, vil efter udrejsen mangle en bopæl her i landet, og det vil derfor ikke være muligt efter hovedreglen i § 2, stk. 1, i lov om kommunal indkomstskat at udfinde den pågældendes skattekommune for årene efter udrejsen. Som en praktisk regel er det derfor fastsat, at skattekommune for de pågældende for årene efter udrejsen skal være den kommune, hvortil de senest har haft en sådan tilknytning, at kommunen har været berettiget til den dem påhvilende kommunale indkomstskat. I mange tilfælde vil der jo også bestå et reelt tilhørsforhold til denne kommune, hvor sikkert et betydeligt antal af

disse skatteydere må forventes på ny at ville bosætte sig efter hjemkomsten fra udlandet.

En regel, der medførte en ensartet kommunal beskatning af udenrigstjenestens medarbejdere for årene efter udrejsen, kunne f. eks. tænkes gennemført ved at fastsætte, at den kommunale beskatning skulle ske efter en udskrivningsprocent, der repræsenterede gennemsnitsprocenten for vedkommende år. En sådan beregning ville imidlertid frembyde forskellige vanskeligheder. Dels ville der rent tidsmæssigt kunne opstå problemer for procentens beregning, dels måtte beregningen formentlig foretages efter vægt, d. v. s. under hensyntagen til beskatningsmassen i den enkelte kommune, ligesom der på en eller anden måde måtte tages hensyn til forskel i størrelsen af personfradrage i de enkelte kommuner. Det tidsmæssige problem ville lettes, såfremt man anvendte gennemsnitsprocenten for det foregående år, men til gengæld ville man få en mindre aktuel procent.

En anden mulighed ville være at fastsætte en ensartet kommunal udskrivningsprocent for de her omhandlede tilfælde i selve loven. Denne fremgangsmåde ville imidlertid formentlig medføre behov for hyppige revisioner under hensyntagen til ændringer i det kommunale skatteniveau. Man kunne endvidere tænke sig at knytte beregningen af kommuneskatten for de udeværende medarbejdere under udenrigstjenesten til udskrivningsprocenten (og personfradrage) for Københavns kommune, i hvilken forbindelse kan henvises til, at skatteniveauet i Københavns kommune lægges til grund ved fastsættelsen af skatteskalaerne for sømandsskattens beregning.

Indførelse af en særregel, hvorefter kommuneskatten for de af bestemmelsen i § 1,

nr. 5, i kildeskatteloven omfattede personer beregnes efter ensartede regler uanset de nævnte personers hidtidige kommunale tilhørsforhold, må i alle tilfælde antages at medføre et vist administrativt merarbejde, der dog i givet fald måtte foretrækkes fremfor det større administrative besvær, der må påregnes at ville være forbundet med en regel, hvorefter der gennem en forhøjelse eller nedsættelse af statsskatten i det enkelte tilfælde skulle tilvejebringes en ensartet samlet beskatning i de omhandlede tilfælde. En udligningsordning af den nævnte art måtte i øvrigt udarbejdes og administreres gennem finansministeriet.

Endelig skal man henlede opmærksomheden på, at ifølge nr. 2 i forslaget til ændringsloven skal bestemmelsen i den kommunale indkomstskattelovs § 2, stk. 4, ligeledes finde anvendelse på de i kildeskattelovens § 1, nr. 2, omhandlede personer, der i et tidsrum af indtil 4 år kan fastholdes som skattepligtige her til landet som følge af en tidligere bopæl her. Denne kreds af skatteydere bør formentlig i givet fald omfattes af en eventuel nyordning for så vidt angår danske statsborgere, der af den danske stat er udsendt til tjeneste uden for riget.

Bilag 3.

Den 5. april 1968.

Undertegnede organisationer — Advokatrådet, Foreningen af statsautoriserede revisorer og Erhvervenes fællesudvalg om skattespørgsmål — skal hermed henstille, at der foretages visse ændringer i kildeskattelovens bestemmelser om beskatning ved dødsfald.

Siden skattelovskommissionens betænkning fra 1950 og skattereformløslagene fra 1950erne har man arbejdet hen imod at skabe kontinuitet i beskatningen. Ved kontinuitet har man især tænkt på det forhold, at der ikke sker nogen tidsmæssig afbrydelse af beskatning f. eks. ved dødsfald. Herefter skal en afdød skatteydere indkomst beskattes indtil dødsfaldet, og boets indkomst skal fra dødsfaldet beskattes hos boet eller arvingerne. Vi erkender det rimelige heri, således at den skattefrihed, der nu opnås for indtægter inden dødsfaldet såvel som dødsboers mulighed for at undgå beskatning af løbende indkomster i et efter omstændighederne langvarigt tidsrum, bringes til ophør ved kildeskattens indførelse.

Herudover har man yderligere sigtet på at bringe det forhold til ophør, at driftsaktiver og varelagre, som af afdøde med skattemæssig virkning var afskrevet, respektive nedskrevet, skattefrit kunne opskrives i dødsboet, hvorefter aktiverne efter at være udlagt til arvingerne til de opskrevne værdier påny med skattemæssige virkning kunne afskrives og nedskrives af disse. Erhvervsrepræsentanterne har i sin tid ved afskrivningsudvalgets betænkning af 1957 (s. 82) erkendt, at den beskrevne situation ikke var rimelig, og at den som et dødsbo-beskatningsproblem snarere end et afskrivningsproblem burde rettes op ved ændringer i beskatningen efter dødsfald.

Ved den i lov nr. 100 af 31. marts 1967 (kildeskatteloven) vedtagne ordning om

beskatning i dødsfaldstilfælde er man imidlertid gået langt ud over det foran beskrevne formål.

Udover at realisere de beskrevne ændringer, som vore organisationer altså kan tilslutte sig, har man nemlig benyttet den lovgivningsmæssige lejlighed, som kildeskatteloven frembød, til at realisere et helt nyt beskatningsprincip, der går ud på at *side stille arveudlæg med salg*. Ved dette princip bryder man tværtimod kontinuiteten og kræver ethvert aktiv opskrevet til handelsværdi med skattemæssig virkning, inden det udlægges til arvingerne.

Det er imidlertid vor opfattelse, at alle rimelige og velbegrundede reformkrav på dette område er opfyldt, når man realiserer den før beskrevne tidsmæssige kontinuitet i beskatningen, således at ingen løbende indtægt går uden for beskatning og man herudover afskaffer den hidtidige adgang til skattefri opskrivning af af- eller nedskrevne aktiver med påfølgende, ny skattemæssig af- eller nedskrivning. Her bør ændringerne af dødsfaldsbeskatningen imidlertid stoppe, således at man ikke yderligere gennemfører det helt nye og meget omkalfatrende skatteprincip: arveudlæg = salg; hvis vidtrækkende konsekvenser overhovedet ikke er blevet gjort til genstand for nogen generel forhåndsundersøgelse.

Princippets meget uheldige virkninger i praksis kan man dog allerede nu danne sig en klar opfattelse af. Det vil medføre, at mange boer efter erhvervsdrivende skatteydere får pligt til at betale så store beløb i skatter og arveafgifter, at disse boer for at kunne opfylde det offentlige krav nødsages til at sælge af de til erhvervsvirksomhederne hørende aktiver, og følgen heraf vil atter kunne blive, at det i adskillige tilfælde ikke vil være muligt at lade virksom-

heder gå i arv. Skatte- og afgiftskravene medfører en sådan likviditetsbelastning, at generationsskiftet inden for erhvervsvirksomhederne vil blive betydelig vanskeliggjort, i mange tilfælde umuliggjort. Det kan ikke være i samfundets interesse, at skatte-reglerne på denne måde medvirker til, at levedygtige erhvervsvirksomheder ikke kan videreføres til næste generation, som måske netop er opvokset med virksomheden og uddannet til at drive den videre.

Medens arveafgiften beregnes på basis af boets nettoformue (samt arvelodder og slægtskab), beregnes den nu indførte beskatning af opskrevne, supponerede avancer på boets aktiver uden nogen hensyntagen til boets aktuelle økonomiske stilling. Disse stærkt udvidede, privilegerede skattekrav vil naturligvis kunne skade boets kreditorer. Dette vil særligt hårdt ramme funktionærers og arbejderes lønkrav, idet der efter de nye skatteregler ofte intet bliver tilovers til dem (eller de i bedste fald må afvente dækning for deres krav, indtil bobehandlingen er afsluttet og alle skatter er udredet).

De foran beskrevne synspunkters virkninger skal herefter belyses i følgende tre hovedsituationer i dødsboer, nemlig:

- I. Overgang af driftsaktiver og varelagre.
- II. Overgang af fast ejendom.
- III. Overgang af aktier.

I. Overgang af driftsaktiver og varelagre.

De hyppigst forekommende aktiver i en erhvervsvirksomhed er driftsaktiver, såsom maskiner og inventar, samt varelagre. Hvad angår driftsinventar, skal forskellen mellem bogført værdi ved dødsfaldet og handelsværdien i henhold til kildeskatte-loven beskattes med særlig indkomstskat. For varelagre skal der endog muligvis betales almindelig indkomstskat.

Men hvis det trods de åbenbare vanskeligheder lykkes at skaffe de fornødne likvide midler til at sætte en eller flere arvinger i stand til at videreføre virksomheden med de opskrevne aktiver, vil den eller de pågældende arvinger i den følgende tid kunne afskrive og nedskrive på de opskrevne aktiver og herved få opvejet dødsboets beskatning; på længere sigt vil skattereglerne derfor kunne føre til, at nettoskatteprovenuet bliver meget ringe eller endog negativt.

Under disse omstændigheder skal det henstilles, at man ophæver den ved loven indførte pligt til at foretage opskrivning af boets erhvervsaktiver og beskatte opskrivningen ved udlodning til arvingerne. Efter en sådan ændring vil arvingerne kunne få en erhvervsvirksomhed udloddet til de værdier, hvortil afdøde havde bogført den, og hvormed den var indgået i boet, og boet hermed undgå en ofte ødelæggende beskatning. Til gengæld må den eller de arvinger, som viderefører virksomheden, affinde sig med, at de ikke får større afskrivningsadgang, end afdøde selv havde.

Det præciseres, at vore ønsker alene tager sigte på den pligtsmæssige opskrivning ved udlodning til arvinger. Hvis boet og arvingerne ønsker en fuld eller delvis opskrivning af virksomheden, bør dette stå dem frit, men i så fald må en sådan opskrivning beskattes efter lovens regler.

At en regel om, at arvingernes afskrivning kan fortsætte på afdødes afskrivningsgrundlag, også er praktisk gennemførlig, illustrerer loven selv, idet boer, hvor der efterlades en ægtefælle, under visse omstændigheder ikke har pligt til at foretage skattepligtig opskrivning ved udlæg til ægtefællen, som da kun kan afskrive på det lavere grundlag, hvortil aktivets værdi var nedskrevet hos afdøde.

Der er således principielt intet i vejen for, at lovgivningen kan anvende begge de to metoder. Når dette er tilfældet, ses der ikke at være nogen rimelighed i, at boer med en efterladt ægtefælle fritages for denne beskatning; medens andre boer altid skal udsættes for den omhandlede beskatning, uanset om den for erhvervsvirksomheder kan være ødelæggende.

Den omstændighed, at driftsaktiver efter vort forslag skal kunne overtages af arvinger til arveladers bogførte værdi, bør efter vor opfattelse ikke føre til principielle ændringer i boopgørelser, i fordelingen mellem arvingerne eller i arveafgiftsberegningen. Boet bør derfor efter vor opfattelse opgøres på samme måde som hidtil.

Men derudover må det beregnes, hvor stor indkomstskat boet skulle have betalt, dersom dets aktiver var blevet afsat til priser som de ved boopgørelsen anvendte. Ved fordelingen mellem arvingerne må dette beløb betragtes som et passiv, således at den

bomasse, der skal fordeles mellem arvingerne, reduceres med den skat, som boet skulle have betalt, hvis boet ikke havde benyttet sig af sin adgang til at lade en eller flere arvinger overtage boaktiver til deres bogførte værdi eller anskaffelsessum.

Som eksempel kan nævnes et bo, hvis aktiver er vurderet på følgende måde:

Virksomhed (bogført værdi 100.000 kr.)	200.000 kr.
obligationer og kontant	200.000
	<hr/>
	400.000 kr.
latent skattebyrde (f. eks.)	20.000 -
	<hr/>
	380.000 kr.

Der er to arvinger, som hver skal arve halvdelen, altså 190.000 kr. Boet deles herefter på følgende måde:

<i>arving A:</i>	
virksomheden	200.000 kr.
÷ latent skattebyrde	20.000 -
	<hr/>
	180.000 kr.
kontant (obligationer e. l.)	10.000 -
	<hr/>
	190.000 kr.

<i>arving B:</i>	
kontant og obligationer	190.000 kr.

Hvor der til en virksomhed er knyttet en good-will eller andre immaterielle rettigheder, må der forholdes hermed på principielt samme måde som med driftsaktiver. Sådanne rettigheder må indgå i vurderingen og medtages ved fordelingen af arv og ved arveafgiftsberegningen. Derimod skal skattepligtig opskrivning ikke finde sted, dersom den pågældende arving erklærer, at han ikke vil afskrive på det beløb, hvormed vurderingen overstiger arveladers bogførte værdi.

Vi finder dog anledning til at understrege, at netop sådanne aktivers værdi er meget påvirkelige over for dødsfald, hvorfor der bør anvendes forsigtige vurderingsprincipper her. Ofte beror en virksomheds good-will netop på den person, der er død, hvorfor tidligere vurderinger af denne good-will nu må lades ude af betragtning.

Hvis boet sælger virksomheden, kan vi tiltræde, at der finder beskatning sted. I disse tilfælde skulle der da heller ikke være

særlige likviditetsvanskeligheder, ligesom der ikke opstår vurderingsproblemer.

II. Overgang af faste ejendomme.

Såfremt et dødsbo udlodder faste ejendomme, vil den skattemæssige behandling af avance ved udlodning blive følgende:

Hvis det drejer sig om erhvervsbygninger, hvorpå der kan afskrives, og hvor afdøde har foretaget ekstraafskrivninger, forskudsafskrivninger eller forlodsafskrivninger med investeringsfonds, kan der anvendes ganske de samme synspunkter, som ovenfor er anført vedrørende maskiner, inventar, varelagre o. l. Kun skal det tilføjes, at det ved sådanne faste ejendomme ofte drejer sig om relativt store beløb, som fremkommer ved tilbageførelse af de af afdøde foretagne afskrivninger; dog er det kun selve de foretagne afskrivninger og ikke fortjeneste derudover, der kommer til beskatning. Arvinger, der får udlagt en skattemæssigt opskrevet ejendom, vil til gengæld kunne skaffe sig skattemæssig kompensation ved ekstraafskrivninger m. v. i årene efter overtagelsen. De foran omtalte virkninger for såvel boet som arvingerne vil derfor ofte blive betydelige og de anførte betragtninger have ekstra stor vægt.

Vore organisationer skal derfor også på dette punkt henstille, at pligten til skattemæssig opskrivning frafaldes. Den arving, der herefter overtager en ejendom, vil — hvis han vælger at overtage ejendommen til den nedskrevne værdi — ikke kunne afskrive mere, end afdøde selv kunne have gjort fremover, og han vil derfor f. eks. ikke kunne betragte ejendommen som nyerhvervet og foretage ekstraafskrivning på den på dette grundlag.

Værdistigninger på fast ejendom ud over foretagne afskrivninger bør efter vor mening behandles på samme måde som værdistigning på aktier og beskatning efter § 2, nr. 13; i lov om særlig indkomstskat (kapitalvindingskat) bør altså kun finde anvendelse i tilfælde, hvor boet eller arvingerne afhænder ejendommen. Vore organisationer skal derfor — ligesom ved aktier — principalt henstille, at den værdistigning på fast ejendom, som indtræder i tiden indtil udlodningen i boet, ikke beskattes hos boet eller arvingerne efter denne regel.

Subsidiært henstiller vi, at man giver boet og arvingerne valgfrihed m. h. t. skattemæssig opskrivning, således at ejendommen kan udloddes til arvinger til afdødes anskaffelsessum. Herved udsættes beskatningen, indtil arvingerne videresælger ejendommen.

III. Overgang af aktier.

Der er en væsensforskel mellem den først omtalte beskatning af driftsaktiver o. l. og beskatning af aktier. For driftsaktivers vedkommende betyder beskatningen i første række en tilbageførelse af foretagne afskrivninger, som har været fradraget i den skattepligtige indkomst, men som ved salg eller vurdering viser sig at have været for store.

For aktier er situationen anderledes. Der kan ikke afskrives på aktier, og derfor bliver der ej heller tale om nogen tilbageførelse af for store skattemæssige afskrivninger; ligesom fortjeneste i forhold til anskaffelseskursen normalt ikke er et led i den pågældendes erhverv.

Videre må det nævnes, at arvinger, der modtager skattemæssigt opskrevne driftsaktiver, kan afskrive på det forhøjede grundlag, medens den, der modtager opskrevne aktier, ikke kan foretage afskrivning på overtagelsessummen.

Det er derfor vor opfattelse, at der ikke er rimelig motivering for beskatning i et dødsbo eller hos arvinger af de kursstigninger på aktier, som ved udlodning til arvinger konstateres i forhold til afdødes anskaffelseskurs.

Til støtte for dette standpunkt taler endvidere, at boer, der ejer aktier, som er steget i værdi, ellers både rammes af indkomstskat og af arveafgift og derved bliver stærkt reduceret i modsætning til boer, der ejer obligationer, pantebreve og andre værdier, hvis værdistigning ikke beskattes ved afhændelse.

De uheldige virkninger af beskatning af kursstigning på aktier vil kun sjældent modvirkes af, at kurstab på aktier er fradragsberettiget. Meget ofte vil der nemlig ikke være fornøden skattepligtig indkomst, hvori fradrag kan ske, og aktiesalgsbeskatningens udvidelse til arveudlæg vil derfor ensidigt virke til gunst for det offentlige.

For aktier i hovedaktionærselskaber og for

aktier i så store poster, at de — eventuelt sammen med andre poster — giver aktionærerne bestemmende indflydelse på selskabet, kan der anføres nogle yderligere betragtninger. Sådanne aktier kan f. eks. ved opsparring i selskabet være undergået betydelig kursstigning, og det skattebeløb, der efter loven skal betales, kan derfor blive meget stort og tilsvarende vanskeligt at betale for boet. Det må herved erindres, at mindre aktieposter i et sådant selskab er meget vanskelige at sælge, og at det i de fleste tilfælde er vigtigt for boet og arvingerne at bevare indflydelsen på selskabet, hvorfor kun mindre aktiebeløb overhovedet vil kunne afhændes.

Det må endvidere nævnes, at en virksomhed, der drives som aktieselskab, ikke efter et dødsfald i aktionærkredsen vil kunne ændre de bogførte værdier på driftsaktiverne. Der foretages således ikke opskrivninger af driftsaktiver og kan derfor heller ikke ske forhøjede afskrivninger i den følgende tid. Der bliver herved en klar forskel på, om det er en personlig virksomhed eller en virksomhed i aktieselskabsform, der falder i arv.

Hvis man imidlertid, trods disse efter vor mening tungtvejende argumenter imod beskatning på grundlag af opskrevne aktieværdier, fastholder dette beskatningskrav, må vi henstille, at der under alle omstændigheder indføres samme regel som foreslået for driftsaktiver, nemlig at beskatningen kan udsættes. Dette betyder i praksis, at aktier skal kunne udloddes til aktionærer til en kurs svarende til afdødes erhvervesskurs, dog mindst skattekursen pr. 31. december 1961. Samtidig må der ved fordelingen af boet tages hensyn til den latente skattebyrde, som hviler på aktierne, og som ville være blevet udløst, hvis aktierne var blevet opskrevet i boet.

Vi har med foranstående bemærkninger ønsket at give udtryk for vore store betænkeligheder ved den omtalte lovgivning og har i denne forbindelse fundet det naturligt at pege på ændringer, der efter vor mening vil imødekomme rimelige reformkrav. Det har ikke været vort mål — og ville heller ikke være muligt — i denne form at foretage en udtømmende redegørelse for de mange problemer, som spørgsmålet om dødsbobe-skatningen rejser. Hele området er så kom-

Bilag til bet. o. lovf. vedr. indkomst- og formueskat. (Kildeskat) m. m.

pliceret, og lovens endelige udformning vil få så vidtrækkende konsekvenser på en lang række områder, at vi henstiller, at der nedsættes et hurtigt arbejdende, sagkyndigt udvalg til at foretage en grundig gennemgang af hele spørgsmålet.

Det er vor opfattelse, at nedsættelsen af et sådant udvalg ikke vil forsinke forberedelsen og gennemførelsen af selve kildeskatteordningen.

Axel Graff,
Advokatrådet.

K. G. Jensen,
Foreningen af statsautoriserede
revisorer.

Ejler Rasmussen,
Erhvervenes fællesudvalg
om skattespørgsmål.

Til folketingsudvalget til behandling af ændringer
af kildeskatteoven (lovforslag nr. 78).

Bilag 4.

AKADEMIKERNES SAMARBEJDSUDVALG

København, den 13. maj 1968.

I anledning af de af finansministeren den 13. marts og 3. april 1968 fremsatte forslag til love om ændringer af kildeskatteoven og ligningsloven tillader Akademikernes Samarbejdsudvalg sig at fremkomme med nedenstående synspunkter i relation til enkelte af punkterne i kildeskatteoven og i ændringsforslagene.

a. Ifølge kildeskatteovens § 1, nr. 1 og 2, påhviler pligten til at svare indkomst- og formueskat til staten personer, der har bopæl her i landet, og personer, der inden for de sidste 4 år har haft bopæl her i landet, medmindre de godtgør at være undergivet indkomstbeskatningen til fremmed stat eller Færøerne efter regler for derboende personer.

Omend reglen i § 1, nr. 2, foreslås modificeret ved ændringsforslagets pkt. 6 (nyt stk. 2 i § 7), hvorefter den tidligere bopæl her i landet skal have strakt sig over et sammenhængende tidsrum af mindst 4 år, er der ved de nævnte bestemmelser i kildeskatteoven sket en betydelig udvidelse af den kreds af personer, der er fuldt skattepligtige her til landet. AS må finde, at disse bestemmelser er for vidtgående, og skal herved anføre følgende:

Den, der rejser ud af landet, men bevarer sin bopæl her, er uden tidsbegrænsning skattepligtig her til landet, uanset om den pågældende undergives indkomstbeskatning i udlandet. At dobbeltbeskatningen i visse tilfælde ophæves efter reglerne om dobbeltbeskatningsoverenskomster eller efter ligningslovens § 33, indebærer ikke tilstrækkelig sikkerhed mod urimelige afgørelser.

Reglerne medfører endvidere, at den, der ved udrejsen opgiver sin bopæl her, er skattepligtig i indtil 4 år efter udrejsen, hvis han ikke godtgør, at han er undergivet indkomstbeskatning til fremmed stat eller Færøerne efter de dér gældende regler. Denne

skærpelse i forhold til de hidtidige regler vil i særlig grad få konsekvenser for akademikere, der tager til udlandet i studieøjemed, og tillige for akademikere, f. eks. læger, tandlæger, ingeniører og økonomer, der tager stilling i udlandet, herunder udviklingslandene, som rådgivere; ofte vil de ikke kunne godtgøre at være undergivet indkomstbeskatning i udlandet, skønt deres indkomst i realiteten er beskattet f. eks. gennem høje forbrugsafgifter. Uklarheden om fortolkningen af udtrykket „... undergivet indkomstbeskatning til fremmed stat ...“ i § 1, nr. 2, skaber på en uheldig måde risiko for at blive efterbeskattet ved hjemkomsten, hvilket ofte vil kunne føre til, at de pågældende må beslutte sig til at forblive i udlandet.

Reglen i § 1, nr. 2, vil yderligere give anledning til usikkerhed og besvær i tilfælde, hvor den udrejsende først tager ophold i ét land, hvor han straks undergives beskatning (f. eks. Sverige) og følgelig straks fritages for skattepligt her til landet, og senere tager ophold i et andet land, hvor han ikke opfylder skattepligtsbetingelserne. Herved indtræder skattepligten her til landet formentlig påny, hvilket den pågældende næppe vil blive opmærksom på, før han vender tilbage til Danmark.

Efter nogen tids praktisering vil reglerne utvivlsomt kunne virke hæmmende på den bevægelighed af bl. a. akademisk arbejdskraft over landets grænser, der er klart forudsat i såvel de nordiske enhedsbestræbelser som inden for fællesmarkedet.

AS henstiller derfor, at kildeskatteoven ændres, således at de omtalte uheldige virkninger undgås. Dette vil formentlig kunne ske, enten ved, at man bibeholder formuleringen i § 1, nr. 1, i de oprindelige i 1965 og 1966 fremsatte kildeskatteforslag, der ikke synes

at indebære de nævnte konsekvenser, eller ved, at man i kildeskattelovens § 1, nr. 2, ændrer „indkomstbeskatning“ til „beskatning“.

b. Udfærdigelsen af skattekort sker som hovedregel i overensstemmelse med de oplysninger, som senest er lagt til grund ved skatteligning eller ved fastsættelse af grundlag for foreløbig skattesvarelse. Efter § 53 i kildeskatteloven kan denne hovedregel dog fraviges i tilfælde, hvor der er særligt grundlag for at antage, at indkomstforholdene i den kommende periode eller formueforholdene ved periodens udgang vil afvige væsentligt fra, hvad der skulle lægges til grund ifølge hovedreglen. Under tilsvarende betingelser kan forskudsgrundlaget ændres i selve den periode, hvori de foreløbige skatter skal betales.

Den skattepligtiges mulighed for at begære fravigelse efter § 53 beror på, hvorledes „afvige væsentligt fra“ fortolkes. AS skal herved navnlig pege på, at også forventede eller senere indtrufne ændringer i beløb, som kan fradrages, må kunne begrunde fravigelse efter § 53. Medens anvendelsen af trækprocent giver en smidig tilpasning mellem skattebetaling og faktiske indkomst-beløb, medfører ændring i fradragsbeløb ikke ændring i skattebetalingen, før fradragsbeløbene korrigeres på skattekortet. Der vil derfor efter AS' opfattelse være behov for særlig hensyntagen til ændringer i fradragsbeløbene, navnlig hvor disse ændringer har en mere varig karakter.

Som eksempel skal fremdrages ændringer i lønmodtageres egne pensionsbidrag. Ved ændringsforslag nr. 17 A og 18 til kildeskatteloven (§ 47, resp. § 48, stk. 4) er disse bidrag blevet ligestillet med andre fradrag på skattekortet. Dette indebærer for overenskomstansatte akademikere, der som minimum betaler et eget pensionsbidrag på 5 pct. af lønnen, men hvis egetbidrag kan forhøjes til 12 pct., at der i adskillige tilfælde kan blive behov for fradragskorrektion på skattekortet. Især gælder dette, hvor den pågældende i årets løb indtræder i en pensionskasseordning.

c. I det af finansministeren den 3. april 1968 fremsatte forslag til lov om ændring af ligningsloven foreslås under pkt. 2 en ny § 32 D, hvorefter de kommunale ligningsmyndigheder eller en af kommunal-

bestyrelsen dertil bemyndiget person, der enten er medlem af ligningsmyndigheden eller ansat i kommunen eller en anden kommune, fastsætter grundlaget for den foreløbige skattesvarelse efter kildeskattelovens bestemmelser. Når afgørelsen er truffet, af en dertil bemyndiget person, kan den indbringes for den lokale ligningsmyndighed, der således begge i tilfælde er sidste instans.

I bemærkningerne til lovforslaget anføres, at der ikke er så stor trang til at kunne indbringe ligningsmyndighedens afgørelse om forskudsskattegrundlaget for skatterådet, da skatteansættelsen efter indkomstårets udløb er afgørende for det endelige skattetilsvaret, og denne som hidtil kan påklages til skatterådet.

AS må nære stor betænkelighed ved, at afgørelser med hensyn til forskudsskattegrundlaget ikke som andre administrative afgørelser kan indbringes for højere myndigheder, ikke mindst under hensyn til, at afgørelserne i henhold til den omtalte bemyndigelse kan træffes af en enkelt person. Selvom de afgørelser, der træffes af de lokale ligningsmyndigheder, i almindelighed vil ramme det rigtige, kan der i tilfælde af faldende indkomster, eller dersom fradrag ikke anerkendes, i høj grad være behov for et klageorgan.

Da der i sådanne tilfælde vil kunne gå op til flere år, inden skatteyderen gennem udnyttelse af sin klageadgang med hensyn til den endelige skatteansættelse får sin eventuelle ret — og dermed får tilbagebetalt et for meget erlagt skattebeløb — taler hensynet til retssikkerheden afgørende for, at reglerne ændres således, at der indføres en hurtigtvirkende overordnet klageinstans.

d. Ved de i kildeskatteloven indeholdte bestemmelser er i forhold til den hidtidige retstilstand gennemført vidtgående ændringer af reglerne om beskatning af dødsboer og arvinger, hvilket ifølge motiverne er begrundet i ønsket om at opnå kontinuitet i beskatningen samt at hindre skattemæssig opskrivning af driftsaktiver og varelagre, hvorpå afdøde i medfør af afskrivningsreglerne har foretaget skattemæssig afskrivning. Loven gennemfører derfor beskatning af fortjenester konstateret ved dødsboets salg af aktiver. Uden tilstrækkelig undersøgelse af konsekvenserne er arveudlæg blevet ligestillet med salg.

AS finder, at en skattemæssig behandling af arveudlæg som salg er uheldig, idet noget sådant vil indebære en generel opskrivning af boets aktiver, såvel driftsaktiver som f. eks. bygninger og goodwill. Dette vil i høj grad kunne hindre generationsskiftet inden for virksomhederne.

De skattekrav, reglerne vil medføre, vil i mange tilfælde bevirke, at arvingerne som følge af likviditetsbehovet og rentabilitetsforringelsen må afstå fra at videreføre virksomheden. Reglerne vil kunne fremme kunstige koncentrationer, ligesom de vil kunne få beskæftigelsesmæssigt uheldige virkninger. Arvingernes salg af virksomheden vil i

realiteten ofte blive et tvangssalg, som ud fra en samfundsmæssig vurdering i almindelighed betragtes som uheldigt.

Under hensyn til det anførte finder AS, at det i tilfælde af arveudlæg vil være rimeligere, at beskatningen af konstaterede fortjenester på de omhandlede aktiver først sker, når de senere afhændes af arvingerne, hvilket formentlig også af administrative grunde er langt at foretrække.

AS henstiller, at reglerne ændres, således at arvingerne, når der er tale om udlodning af aktiverne, får adgang til i skattemæssig henseende at overtage aktiverne til den værdi, hvortil de er optaget hos afdøde.

Allan Philip.

/ J. Kr. Lomholt

Til Folketingsudvalget angående forslag til lov om ændring af lov om kildeskat m. v.

Bilag 5.**FINANSMINISTERIET****Bemærkninger til bilag 4.**

Til de enkelte punkter i henvendelsen bemærkes:

Ad a. Den omhandlede regel er indsat i lovforslaget under udvalgsbehandlingen, jfr. folketingsudvalgets betænkning af 13. marts 1967. Af bemærkningerne her fremgår, at reglen tager sigte på at gøre det vanskeligere for herboende at etablere sig som „udlandsdanskere“. Den af foreningen foreslåede ændring af ordet „indkomstbeskatning“ til „beskatning“ vil i høj grad formindske reglens betydning, idet den pågældende i almindelighed vil kunne godtgøre, at han er undergivet en eller anden form for beskatning, f. eks. forbrugsafgift, under opholdet i det fremmede land. Når skatteyderen skal fritages for indkomstbeskatning her i landet under udlandsopholdet, forekommer det ikke urimeligt, at det stilles som betingelse,

at han bliver undergivet indkomstbeskatning i det fremmede land.

Ad b. Ordet „indkomstforhold“ i § 53, stk. 1, linie 2, omfatter også fradrag ved indkomstopgørelsen. Hvor der sker ændringer i skatteyderens fradrag i løbet af indkomståret, er der således efter den gældende bestemmelse hjemmel til, at han kan begære ændring af den foreløbige beskatning under hensyn hertil.

Ad c. Der henvises til svaret på spørgsmål 21 b.

Ad d. Der er nedsat en arbejdsgruppe med den opgave hurtigst muligt at stille forslag om sådanne ændringer i kildeskatteloven og anden lovgivning, at man undgår den likviditetsmæssige belastning ved beskatning af urealiserede fortjenester i dødsboer.

Bilag 6.

ERHVERVENES FÆLLESUDVALG
OM SKATTESPØRGSMÅL

Den 29. april 1968.

Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat.

Erhvervenes fællesudvalg om skatte- spørgsmål, der er nedsat af Danmarks Rederiforening, Grosserer-Societetets Komité, Håndværksrådet, Industrirådet og Provinshandelskammeret, skal herved tillade sig at fremkomme med følgende bemærkninger til ovennævnte lovforslag:

ad lovforslagets punkt 4 og 5:

Her foreslås arveovergang medtaget blandt de overdragelsesformer, der kan medføre beskatning med særlig indkomstskat. Det anføres, at dette nye beskatningsprincip er en konsekvens af kildeskatte- lovens §§ 30 og 31, hvorefter udlodning af aktiver fra et privat eller offentligt skiftet bo til arvingerne betragtes som salg, således at beregnet fortjeneste eller tab ved udlodning skal påvirke boets skattepligtige indkomst.

Ved en fælles henvendelse af 5. april 1968 fra Advokatrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer og Erhvervenes fællesudvalg om skatte spørgsmål vedrørende lovforslag nr. 78 til nærværende folketingsudvalg frarådede de tre organisationer at lovfæste princippet om, at arveudlæg skattemæssigt sidestilles med salg. Vi tillader os at henvise til de udførlige synspunkter i den førnævnte henvendelse af 5. april 1968.*)

ad lovforslagets punkt 9:

Ved en ændring af lovens § 12, stk. 1, foreslås ophævelse af den hidtidige regel om, at en skattepligtig kan kræve særlig indkomst beskattet som almindelig indkomst, fordelt over 3 år. Vi tillader os at henstille, at dette suppleres med en bestemmelse om, at *negativ almindelig indkomst må kunne fradrages i positiv særlig indkomst.*

Efter de hidtil gældende regler har en skatteyder med negativ almindelig ind-

komst ved at benytte træarsfordelingen haft mulighed for at få et sådant underskud i den almindelige indtægt modregnet i positiv særlig indkomst, og det kan formentlig ikke have været hensigten med den foreslåede ophævelse af træarsfordelingen at udelukke en sådan rimelig underskudsudligning.

Som et typisk og ikke ualmindeligt eksempel på modregningsadgangens betydning kan nævnes det tilfælde, at en erhvervs- virksomhed i nogen tid har givet underskud, hvorfor ejeren til sidst sælger den og her- ved opnår en skattepligtig særlig indkomst. Efter de gældende regler vil underskuddet ved virksomhedens drift kunne fradrages i den særlige indkomst, hvis denne begæres beskattet over tre år. Efter forslaget skal den særlige indkomst imidlertid beskattes, uden at der er adgang til at modregne drifts- underskuddet i realisationsgevinsterne på driftsaktiverne. Havde omvendt den særlige indkomst været negativ, ville den ifølge loven kunne fradrages i den almindelige indkomst. Denne forskelsbehandling er hverken logisk eller rimelig, og fællesudvalget henstiller derfor, at der i forbindelse med den foreslåede ophævelse af adgangen til forde- ling af beskatningen af særlig indkomst over 3 år åbnes adgang til at kræve særlig indkomst modregnet i negativ almindelig indkomst.

Medens *opkrævningen af særlig indkomst- skat* hidtil er sket sammen med almindelig indkomstskat året efter indkomstens erhvervelse og i samme antal terminer som den almindelige indkomstskat, foreslås det nu, at særlig indkomstskat fremtidig skal udredes i 5 terminer over 2. halvår af kalenderåret efter det år, hvori den særlige indkomst er opstået. Denne fremskyndelse af den særlige indkomstskats opkrævning vil i mange tilfælde betyde en likviditets- mæssig belastning, som kan volde de på-

*) Se bilag 3.

gældende skatteydere store ulemper, og som ikke ses at være nødvendig.

Skattepligtig særlig indkomst opnås som regel ved afhændelse af værdifulde aktiver (faste ejendomme, immaterielle rettigheder) eller aktivgrupper (virksomheder), således at sælgeren meget ofte må afvente betalingsmodtagelse over en periode. Når salgssummen altså modtages successivt, vil en fremskyndelse af pligten til at udrede skatten af salgsfortjenesten således som foreslået kunne sætte sælgeren i en likviditetsklekme.

Det er i motiverne anført, at også restskatter for den almindelige indkomstskat vil blive opkrævet i 2. kalenderhalvår. Det vides ikke, om det er hensigten at opkræve restskatter og særlig indkomstskat på samme skattebillet, men administrativt synes der i hvert fald ikke at være nogen særlig fordel

herved. Særlig indkomstskat udredes ifølge statistiske oplysninger af ca. 15.000 personer om året, hvilket svarer til mellem $\frac{1}{2}$ og 1 pct. af det antal skatteydere, der skal udrede kildeskat. Selv om det endnu er umuligt at skønne sig til et tal, må det dog på forhånd kunne siges, at restskatteydernes tal bliver væsentligt større. De to skatteydergrupper vil ejheller blive identiske, da det vil være helt tilfældigt, om en skatteyder med særlig indkomst også er restskatteyder. Der ses følgelig ikke at være administrative fordele ved fælles skattebillet til de to skatteyderkategorier, og herefter er der efter vor formening ikke tvivl om, at de foran beskrevne likviditetsmæssige hensyn bør være afgørende, således at særlig indkomstskat også fremtidig bør kunne afvikles over et helt år.

Ejler Rasmussen.

/ Jacob la Cour.

Til folketingsudvalget vedrørende lovforslag nr. 106
om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v.

Bilag 7.

FINANSMINISTERIET
Skattedepartementet.

Bemærkninger til bilag 6.

Til henvendelsen bemærkes følgende:

ad lovforslagets punkt 4 og 5:

Som tidligere meddelt er der nedsat en arbejdsgruppe med den opgave hurtigst muligt at stille forslag om sådanne ændringer i kildeskatteloven og anden lovgivning, at man undgår den likviditetsmæssige belastning ved beskatning af urealiserede fortjenester i dødsboer.

ad lovforslagets punkt 9:

Efter udvalgets anmodning er der som bilag til nærværende skrivelse vedhæftet udkast til forslag om en ændring som den i henvendelsen anførte.*)

ad opkrævningen af særlig indkomstskat:

Der svares ikke foreløbig skat af særlig indkomst, og den særlige indkomstskat kan således i sin helhed sidestilles med restskat vedrørende den almindelige indkomst. Man har derfor fundet det rimeligt at foreslå samme indbetalingsterminer for den særlige indkomstskat som for den almindelige restskat. Derved skabes desuden mulighed for samtidig opkrævning af beløbene hos den enkelte skatteyder.

Det vil dog teknisk være muligt at udstrække opkrævningen af særlig indkomstskat over et helt år.

*) Se ændringsforslaget i udvalgets betænkning.

Bilag 8.

FORENINGEN AF
STATSAUTORISEREDE REVISORER
Den 6. maj 1968.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer skal herved tillade sig at henlede udvalgets opmærksomhed på følgende problem i forbindelse med det stillede forslag til ændring af § 5 i kildeskatteoven:

Efter de hidtil gældende regler, jfr. også kildeskatteoven (lov nr. 100 af 31. marts 1967) § 5, bliver et barn selvstændigt skattepligtigt, hvis det modtager en gave af en vis størrelsesorden fra andre end forældre, f. eks. fra bedsteforældrene. Konsekvensen heraf er, at barnet for fremtiden selvstændigt beskattes af gaver modtaget fra forældrene.

Ved det i lovforslag nr. 8 nu fremsatte forslag til ændring af den nævnte paragraf gøres børn ganske vist nu generelt selvstændigt skattepligtige, men det fastslås

samtidig, at *har* barnet *modtaget* en indtægtsnydelse eller formue som gave fra sine forældre, beskattes indtægtsnydelsen eller formuen hos giveren.

Således som ændringsforslaget er formuleret, er det foreningens opfattelse, at der ikke blot indføres en ændring af et tidligere gældende princip med virkning for fremtidige dispositioner, men at den nye bestemmelse også vil omfatte alle de gaver, der *for* ændringslovens ikrafttræden er ydet barnet. Den nye § 5 vil herved få uheldige virkninger, for så vidt angår tidligere dispositioner. Foreningen har fundet det rigtigst at henlede udvalgets opmærksomhed herpå, idet denne følge af ændringsforslaget til § 5 ikke synes at være begrundet i den for ændringen givne motivering.

P. f. v.

K. G. Jensen,
formand.

Til folketingsudvalget til behandling af forslag til
lov om ændringer i kildeskatteoven (lovforslag
nr. 78).

Bilag 9.

FORENINGEN AF
STATSAUTORISEREDE REVISORER
Den 6. maj 1968.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer har gjort indholdet af loy nr. 100 af 31. marts 1967 og lovforslag nr. 78 fremsat af finansministeren den 13. marts 1968 til genstand for en nærmere gennemgang, og vi skal på grundlag heraf foreslå, at der foretages visse ændringer i kildeskattelovens bestemmelser om formuebeskatning.

Det fremgår af den vedtagne loy, at den skattepligtige formue under kildeskatteordningen skal opgøres på grundlag af formuens størrelse ved indkomstårets udlob, jfr. således lovens § 22, stk. 4, og flere andre paragraffer. Egentlig må der konkluderes derhen, at den i sig selv forældede beskatningsform, som formuebeskatningen er, vanskeligt lader sig indpasse i det reformsystem for indkomstbeskatning, som kildeskatteloven tager sigte på.

Da det formentlig på nuværende tidspunkt vil være urealistisk at forestille sig reelle overvejelser om formueskattens afskaffelse, og da det formentlig heller ikke på nuværende tidspunkt vil være muligt at løfte formueskattebestemmelserne ud af kildeskatteloven, vil vi tillade os at pege på, at væsentlige forhold taler for at ændre loven, således at den skattepligtige formue opgøres ved indkomstårets begyndelse. Vi foreslår derfor udvalget at optage til overvejelse, om der i loven bør foretages ændringer, således at personer og dødsboer fremtidig betaler skat i indkomståret af formuens værdi ved indkomstårets begyndelse.

Vi har gennemdrøftet de praktiske situationer, hvor bestemmelsen efter vor opfattelse vil få betydning, og til støtte af udvalgets vurdering af vort forslag skal vi anføre følgende:

1. I de normale tilfælde skal ligningsmyndighederne forud for indkomståret tage hensyn til den skattepligtiges forventede

indkomst- og formueforhold, og disse skal fastsættes i overensstemmelse med de oplysninger om den skattepligtiges indkomst- og formueforhold, som enten senest er lagt til grund for skatteligningen eller senest anvendt som grundlag for foreløbig skattesvarelse, medmindre der indhentes nye oplysninger hos den skattepligtige. Sådan forhåndsligning skal formentlig ske i efteråret forud for det løbende indkomstår, og på dette tidspunkt vil det under ingen omstændigheder være muligt, hverken for skatteyderen eller ligningsmyndighederne, at opgøre formuen rigtigt, uanset om man anvender formuen ved begyndelsen eller slutningen af vedkommende indkomstår.

Det ville imidlertid være nemmere, både for skatteyderen og for skattemyndighederne, at skønne over, hvor stor formuen vil blive på et tidspunkt, der ligger nogle få måneder frem i tiden, frem for at skulle skønne, hvor stor formuen vil blive på et tidspunkt, der ligger 1¼ år frem i tiden. Allerede dette forhold taler for at lade formuen ved indkomstårets begyndelse være afgørende for formuebeskatningen i vedkommende indkomstår.

I løbet af et indkomstår kan den skattepligtige, hvor han antager, at hans indkomst i indkomståret, eller hans formue på det relevante tidspunkt, vil afvige væsentlig fra, hvad der senest er lagt til grund for hans foreløbige skattesvarelse, begære, at grundlaget for den foreløbige skattesvarelse fastsættes under hensyn til hans ændrede oplysninger om de forventede indkomstforhold og om formuen på det relevante tidspunkt. Ved sådan henvendelse til skattemyndighederne om regulering kunne man eventuelt i loven opstille krav om, at den skattepligtige skal opgøre sin formue *endeligt*, såfremt det relevante tidspunkt ændres

til indkomstårets begyndelse. I så fald vil man kunne undgå, at skatteyder og skattemyndigheder fortaber sig i spekulationer over, hvor stor skatteyderens formue vil kunne blive på et fremtidigt tidspunkt. Man behøver blot at forestille sig de år, hvori der sker omvurdering af landets faste ejendomme; ved en begæring om ændring af ligningsgrundlaget skal skattemyndighederne da foretage beregninger over, hvor stor skatteyderens formue kan påregnes at blive ved indkomstårets udgang under hensyntagen til forventede ændringer ved en ny ejendomsskyldvurdering? Det er øjensynligt, at en regel om, at formuen skal opgøres ved indkomstårets begyndelse, vil lette sagen betydeligt både for skatteydere og skattemyndigheder.

Hvis man derpå vender sig til de mere komplicerede situationer, vil det være naturligt først at tænke på tilfældene af tilgang af skattepligtige.

2. Efter den af finansministeren senest foreslåede ændring til loven, særligt lovens § 5, skal børn være selvstændig skattepligtige fra fødslen. Det vil alt taget i betragtning være hensigtsmæssigt at indføje en bestemmelse gående ud på, at formueskattepligten først begynder med det indkomstår, der følger efter barnets fødsel. En sådan regel vil kun få praktisk betydning i meget få tilfælde og vil næppe støde på indvendinger fra nogen sider. Herefter vil det falde helt naturligt at beskatte barnet af formuen ved indkomstårets begyndelse.

3. Ser man derefter på forholdene, for så vidt angår en person, der flytter her til landet, vil det formentlig forekomme en udlænding helt uforståeligt, hvis han i tilslutning til sin skatteansættelse her i landet skal foretage opstillinger over, hvor stor hans formue må forventes at blive på et fremtidigt tidspunkt. I stedet for vil det falde naturligt, at tilflytteren skal opgøre sin formue *enten* pr. 1. januar forud for tilflytningen *eller* pr. den dato, hvor hans indkomstskattepligt her til landet indtræder, *eventuelt* kunne man lade skatteyderen få valgfrihed mellem disse to datoer.

4. (principalt). For ægtefæller vil en konsekvent løsning formentlig kun kunne opnås, hvis man indfører særbeskatning af mand og hustru for så vidt angår formueskatten. Det vil være naturligt, at manden

i så fald formuebeskattes af sin særformue med tillæg af halvdelen af fællesformuen og hustruen ligeledes formuebeskattes af sin særformue og halvdelen af fællesformuen. Dette, i forbindelse med at opgørelsestidspunktet ændres til indkomstårets begyndelse, vil løse problemerne ved ægteskabets indgåelse og opløsning.

(subsidiært). Skulle udvalget finde, at særbeskatning af mand og hustru, for så vidt angår formuen, ikke kan gennemføres på nuværende tidspunkt, vil vi fremdeles anbefale, at formuen opgøres ved indkomstårets begyndelse, og at mand og hustru i det år, de indgår ægteskab, hver for sig betaler formueskat for hele vedkommende indkomstår.

Ved ægteskabs opløsning vil man fremdeles have problemer, svarende til de, der er behandlet i lovens § 10, men disse problemer vil i hvert fald ikke blive større.

5. Vender man sig derpå til spørgsmålet for formueskat for den person, der fraflytter i løbet af et indkomstår, viser det sig, at loven ikke indeholder positive bestemmelser om formuebeskatningens ophør i sådanne tilfælde. Hvor fraflytning sker i løbet af et indkomstår — eksempelvis i begyndelsen af indkomståret — og den pågældende straks bliver skattepligtig til tilflytningslandet, vil det forekomme absurd, at en i udlandet boende person til Danmark skal indsende specificerede oplysninger om sin formue på et tidspunkt, der ligger langt senere end fraflytningstidspunktet. Derimod ville det næppe virke anstødeligt, at den person, der fraflytter landet, skal indsende opgørelse til de danske myndigheder over sin formue ved begyndelsen af det indkomstår, hvori fraflytningen finder sted. Om man eventuelt kan kombinere kravet herom med en bestemmelse om, at sådan opgørelse skal indsendes inden fraflytning (i lighed med de bestemmelser, der findes i lov om særlig indkomstskat), skal der ikke her tages stilling til.

6. Ser man endelig på situationen i tilfælde af død, er de øjeblikkelige regler meget udviklede, hvorimod en forenkling vil opnås, hvis ændring af opgørelsestidspunktet gennemføres. Det vil falde naturligt, at den formueskat, der er eller skal pålignes den afdøde, skal betales hele året, uanset hvornår dødsfaldet finder sted. I de tilfælde,

hvor der bliver tale om et offentlig skiftet bo, skal boet tilsvarende betale et helt års formueskat, hvis det eksisterer som sådan pr. 1. januar (eller ved indkomstårets begyndelse). For arvingers vedkommende skal formueskat betales for et helt år af den formue, de er skattepligtige af ved indkomstårets begyndelse, hvorved man bliver fri for, ved forskudsligninger og ved reguleringer i årets løb, at skønne over, hvor store arvebeløb der vil tilfalde skatteyderen i løbet af indkomståret.

7. Specielt for dødsboer vil man ved en ændring af opgørelsetidspunktet undgå vanskeligheder med at skønne over, hvor stor boets beholdne formue vil blive på et fremtidigt tidspunkt, og man vil undgå vanskeligheder med afslutning af boer som følge af tvist om størrelsen af en formue, som ikke kan opgøres i boets behandlingsperiode.

Efter denne gennemgang af de forskellige situationer finder foreningen, at der er meget, der taler for at lade formuen ved indkomstårets begyndelse danne grundlag for formuebeskatningen i indkomståret, medens praktisk talt intet taler imod, at en sådan rettelse foretages i loven.

Ændrer man, som foreslået her, vil der ikke blive tale om, at formuen ved udgangen af 1969 ikke kommer til at danne grundlag for beskatning (jfr. finansministerens bemærkninger til lovforslaget om ikrafttræden af lov om kildeskat).

Skat af formuen ved årets begyndelse i stedet for af formuen ved årets udløb svarer meget bedre til ideen om, at a conto-

betalingerne i indkomstårets løb så vidt muligt skal være definitive og svare til de endelige skattebeløb.

Koncipisterne af lovforslaget til lov nr. 100 af 31. marts 1967 har næppe forestillet sig de samvittighedskvaler, som den omhyggelige skatteyder og ikke mindre den omhyggelige eksekutor eller bobehandler vil komme ud for, når han til ligningsmyndighederne skal opgive, hvad han forventer, en formue vil udgøre på et tidspunkt, der ligger langt frem i tiden.

Det forekommer os, at en regel om opgørelse af skattepligtig formue ved indkomstårets begyndelse vil medføre en simplifikation og forenkling af ligningsmekanismen, som næppe kan overvurderes.

Som indledningsvis anført lader formuebeskatning sig egentlig slet ikke forene med et kildeskattesystem. Men vil man fastholde formuebeskatning og i øvrigt inkorporere den i en samtidighedsbeskatning, bør man i hvert fald tilstræbe, at ligningen af formueskat ikke unødigt komplicerer ligningsmyndighedernes arbejde. En sådan komplikation reducerer man ved at lade formuen ved skatteårets begyndelse danne grundlag i stedet for formuen ved skatteårets udløb.

Noget provenumæssigt tab af betydning vil der næppe blive tale om, selv om man følger forslaget om at lade ægtefæller særbeskatte af formue (Nr. 4, principalt). Det provenutab, der kan blive tale om i den anledning, vil formentlig blive mindre end den besparelse, der vil opnås ved den administrative forenkling.

P. f. v.

K. G. Jensen,
formand.

Til folketingsudvalget til behandling af forslag til lov om ændringer i kildeskatteloven (lovforslag nr. 78).

Bilag 10.**FINANSMINISTERIET****Bemærkninger til bilag 8 og 9.**

Det er rigtigt, at et hjemmeværende barn, der er selvstændigt skattepligtig, f. eks. fordi det har indtægt af en formue modtaget som gave fra bedsteforældrene, også vil være indkomstskattepligtig af indtægt af en formue, som det senere modtager som gave fra forældrene.

Reglen om, at et hjemmeværende barn ikke kan blive selvstændigt skattepligtig af afkastet af en gave fra forældrene, er begrundet med, at man ellers måtte befrygte, at forældre ville overføre en del af deres formue som gave til børnene for derved at opnå en lavere beskatning. Det synes rimeligt, at det heller ikke skal være muligt at foretage sådanne dispositioner, når barnet af andre grunde er blevet selvstændigt skattepligtig.

Det er herefter et spørgsmål, om der er tilstrækkelig anledning til som foreslået i henvendelsen at indføre særlige regler, der sikrer, at børn, som hidtil er blevet beskattet af afkastet af en gave fra forældrene, også bliver det i tiden efter kildeskattens ikrafttræden.

Foreningens forslag om, at formuebeskatningen skal ske på grundlag af formuen ved indkomstårets begyndelse, rejser betydelige tekniske og ligningsmæssige problemer. Det vil næppe være rigtigt at tage stilling til forslaget, før der har været mulighed for en dyberegående undersøgelse og drøftelser med ligningsdirektoratet og de lignende myndigheder.

Bilag II.**A. STRANGE NIELSEN.**

Toksværd Skole

Den 17. april 1968.

Undertegnede tillader sig herved at gøre opmærksom på et problem, der vil opstå i forbindelse med indførelse af kildeskat.

Vi er en del forfattere, foredragsholdere, skribenter, aftenskoleundervisere m. m., der sikkert vil komme ud for, at den udbetalende instans vil fratække kildeskat fra vore honorarer. I mange tilfælde vil det være forbundet med en del udgifter at skaffe det

stof, vi får honorar for, og det vil ikke føles retfærdigt, at der skal betales kildeskat af de udlæg, som er en forudsætning for indtægtens erhvervelse.

Må jeg bede udvalget om på forhånd at skabe klare retningslinjer i denne sag, det vil til sin tid spare megen tid, ulejlighed og ærgrelse for både skatteydere og myndigheder.

Med venlig hilsen

A. Strange Nielsen.

Skoleinspektør.

Udvalget vedrørende lov om kildeskat.

Bilag 12.**FINANSMINISTERIET.**

Skattedepartementet.

Bemærkninger til bilag 11.

Honorarer for forfatter- og foredragsvirksomhed o. lign., der udføres uden for tjensteforhold, er ikke direkte omfattet af kildeskatteovens regler om indeholdelse af forskudsskat ved udbetalingen. Derimod kan sådanne honorarindtægter efter finansministerens nærmere bestemmelse henregnes til A-indkomst i medfør af stk. 2g i den foreslåede ændrede affattelse af kildeskatteovens § 43. Så længe sådan nærmere bestemmelse ikke er truffet, vil disse indtægtsarter blive behandlet som B-indkomst, hvoraf forskudsskatten opkræves ved skattebillet. Om de praktiske muligheder for at udvide trækordningen til at omfatte forfatterhonorarer m. v. kan henvises til besvarelsen i samrådet 18. april 1968 af spørgsmål A i udvalgets skrivelse af 3. april 1968.

Ved den nærmere afvejelse af, om honorarer som de omhandlede skal behandles som A-indkomst, skal der efter loven lægges vægt på, om beløbet „i det væsentlige udgør en nettoindtægt for erhververen“. Hvis der er forbundet væsentlige udgifter med indtægtens erhvervelse — således at den indtægtsgivende virksomhed i denne henseende har lighed med liberale erhverv og lignende form for selvstændig virksomhed — vil der derfor ikke være grundlag for at behandle disse indtægter som A-indkomst. Eventuelle mindre væsentlige udgifter vil der eventuelt kunne tages hensyn til ved den løbende betaling af forskudsskat på grundlag af skattekort eller skattebillet.